

VAJNORSKÉ *novinky*

7 – 8/2025
ročník XXXIV
—
nepredajné

Dvojmesačník občanov
mestskej časti
Bratislava-Vajnory

Tradície nás
spojili počas
Dní Vajnor

Vajnory
sa predstavili
účastníkom
Lovestreamu
s úsmevom

V Parku
pod lipami
odštartoval
školský rok

Snímka: Maximilián Janík

V čísle sa dočítate

Str. 3	Príhovor starostu;	Str. 26	V Parku pod lipami odštartoval školský rok, Bezpečnejšie priechody pre chodcov a cyklistov v našich uliciach
Str. 4 – 8	Počas Dní Vajnor 2025 nás spojili tradície	Str. 27	Na rozlúčku s pani Beatou Vitekovou; Rozlúčili sme sa s pánom Ing. Petrom Pokrivčákom
Str. 9	Čo na to starosta?	Str. 28.-29	Opeľovanie nie je len o včielkach
Str. 10 – 11	Vajnory si pripomenuli výročie SNP	Str. 30 – 31	V Miestnej knižnici vo Vajnoroch nastala zmena; Pani Mária Žaškovská oslávila životné jubileum
Str. 12	Letná Škola vajnorských tradícií 2025	Str. 32	Dom kultúry Vajnory úspešne slúži už desaťročie
Str. 13	Ako Podobenki v poľovníckom chotári pobývali	Str. 33	Kultúrne a spoločenské podujatia Október
Str. 14 – 16	Prečo vo Vajnoroch záleží na každom áre	Str. 34 – 35	Armwrestling vo Vajnoroch: šport, ktorý spája silu a srdce
Str. 17	Profesor Maximilián Strémy z Vajnor sa stal rektorom Slovenskej technickej univerzity	Str. 36 – 38	Život FK Vajnory
Str. 18 – 20	Stotridsaťdeväť odberov predstavuje takmer sedemdesiat litrov krvi; Spoločná snaha o krajšie prostredie na Vajnorských jazerách	Str. 39 – 40	Nový vajnorský futbalový tréner
Str. 21. – 22	Dotazník Vážení obyvatelia mestskej časti	Str. 41	Veľký úspech mladého plavca z Vajnor
Str. 23	Tvár pani Vierky Slezákovskej zdobila významné podujatie; Prijemne zažité chvíle na Červenom kríži; Nový školský rok	Str. 42	Urobili sme počas leta
Str. 24 – 25	Čo hovorí kronika Prešporská obec Vajnory (29)		

Dôležité kontakty

- Hlásenie porúch BVS: 0800 121 333
- Hlásenie porúch ZSE: 0800 111 567
- Hlásenie porúch VO: 02/63 81 01 51
- Hasičská služba: 150, 112, Záchranná služba: 155, 112
- Mestská polícia: 159,
- Havarijná služba: 0123
- OLO: 02/50 11 01 11

MIESTNY ÚRAD MČ BRATISLAVA-VAJNORY

- Mestská časť Bratislava-Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava
- Tel. číslo do digitálnej ústredne: 0850 24 25 24
- e-mail: vajnory@vajnory.sk

ZBAVTE SA STARÝCH SPOTREBIČOV EKOLOGICKY A ZDARMA!

Vašu starú práčku, chladničku, mikrovlnku alebo iný spotrebič zo skupiny bielej techniky vám zadarmo vyzdvihneme priamo z vašej adresy a odvezieme na ekologickú recykláciu. **Navštívte www.zberelektroodpadu.sk a objednajte si bezplatný odvoz starého spotrebiča priamo z vašej adresy.**

Cenník inzercie

1 strana 21 × 29,7 cm + 3 mm spadávka 440,00 € bez DPH 528,00 € s DPH	1/2 strany 18,5 × 12,5 cm 260,00 € bez DPH 312,00 € s DPH	1/4 strany 9,25 × 12,5 cm 140,00 € bez DPH 168,00 € s DPH
1/8 strany 9,25 × 6,25 cm 90,00 € bez DPH 108,00 € s DPH	1/16 strany 4,62 × 6,25 cm 60,00 € bez DPH 72,00 € s DPH	Plošný inzerát atyp. rozmerov (1 cm²) 1,40 € bez DPH 1,68 € s DPH Riadková inzercia (predám, kúpim, služby, ...) cena za 1 slovo (tel. číslo = 1 slovo) 0,75 € bez DPH 0,90 € s DPH

Politická inzercia: 1,5 násobok ceny bežnej inzercie vo Vajnorských novinkách.
Zľavy: Pri opakovanom uverejnení inzerátu 3 až 4 krát za sebou: zľava 10 %; 5 a viackrát za sebou = zľava 20 %

**VAJNORSKÉ
novinky**

e-mail: redakcia@vajnory.sk
web: www.vajnory.sk
www.vajnorskenovinky.sk

Dvojmesačník obyvateľov mestskej časti Bratislava-Vajnory. Vydavateľ: Mestská časť Bratislava-Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava IČO: 00304565 ISSN 1339-0201. Registračné číslo: EV 3049/09. Redakcia: MÚ Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava. Náklad: 2 200 výtlačkov. Nepredajné. Uzávierka 16. 9. 2025, Vydané 25. 9. 2025, číslo 7–8/2025, ročník XXXIV. Dátum uzávierky nasledujúceho čísla 23. 10. 2025 Číslo zostavil: PhDr. Stanislav Bachleda. Redakčná rada: predsedníčka Ing. Soňa Molnárová, členovia: Ľubica Mešková, Juraj Zeman, Martin Maťko, Helena Paulenová Jazyková úprava: Mgr. Jela Lukyová Tlač: KASICO, a. s., Hagarova 9, 831 51 Bratislava Inzeráty: redakcia@vajnory.sk. Vydavateľ nezodpovedá za obsah inzerátov. Redakcia nevracia nevyžiadané rukopisy a fotografie. Za obsah jednotlivých príspevkov zodpovedajú vplnom rozsahu autori. Názory autorov a redakcie nemusia byť totožné.

Milí Vajnoráci,

za nami je leto, ktoré bolo, ako to už vo Vajnoroch býva zvykom, opäť plné života, radosti a kultúrnych podujatí. Každé ročné obdobie má svoje čaro, no leto vo Vajnoroch je vždy výnimočné. Spája komunitu, priáša zábavu, hudbu, šport i umenie a dáva priestor na stretnutia s priateľmi a susedmi.

Dni Vajnor, ktoré uzavreli tohtoročné leto, boli plné zábavy, osobných stretnutí a našich tradícií. Počas celého predĺženého víkendu nás sprevádzalo slnko aj dobrá nálada. Ukázali sme, že sme súčasťou hlavného mesta, ale zároveň zostávame dedinou v meste, hrdou na svoje korene, vinohrady, kroje, folklór či ornament. To, že naše tradície pretrvávajú, je predovšetkým zásluhou ľudí, ktorí im venujú svoj čas a energiu. Bez spolkov, združení, dobrovoľníkov a všetkých, ktorí ich odovzdávajú ďalej, by Vajnory neboli také, aké ich poznáme.

Súčasťou leta sa stáva aj hudobný festival Lovestream, ktorý opäť premenil Vajnory na svetovú scénu. Predstavili sa na ňom hviezdy ako OneRepublic, Post Malone, Taio Cruz, Becky Hill či Anyma. Festival, na ktorý zavítali desaťtisíce návštevníkov, bol zároveň príležitosťou predstaviť našu mestskú časť širokej verejnosti. V stánku Vajnor sa odprezentovali kultúrne spolky,

vinári aj športové kluby. Jednoducho to najlepšie, čo Vajnory ponúkajú. Veľký úspech mala aj fotostena s vajnoriským ornamentom, ktorú počas festivalu vyfarbilo alebo podpísalo viac ako 2000 ľudí. Teší ma, že aj tento rok sa festival zvládol s vysokou profesionalitou a bez vážnych problémov, čo je výsledkom práce organizátorov, záchranných zložiek, dobrovoľníkov a všetkých, ktorí sa starali o bezpečnosť a pohodlie návštevníkov.

K letu vo Vajnoroch patria aj letné kiná, divadelné predstavenia pre malých aj veľkých, športové podujatia a množstvo komunitných aktivít, ktoré obohatili dni nielen našich detí, ale aj dospelých. Každý z týchto momentov dokazuje, že Vajnory sú miestom, kde je život pestrý a kde sa každý môže cítiť súčasťou niečoho výnimočného.

Samozrejme, leto nie je len časom zabavy. Využili sme ho aj na každodennú prácu, od úprav verejných priestorov a zelene až po prípravu nových investícií, ktoré zlepšia kvalitu života v našej mestskej časti. O všetkých týchto aktivitách sa dozviete viac na stránkach aktuálneho vydania Vajnoriských noviniek.

A teraz, keď sa leto pomaly končí, verím, že ste ho využili na chvíle s rodinou a priateľmi, že ste zažili veľa pekných okamihov a načerpali novú energiu. My sa s touto energiou púšťame do práce na výzvach, ktoré nás čakajú, aby boli Vajnory zas o kúsok lepším a krajším miestom na život.

Michal Vlček,
starosta

Partneri a sponzori Dní Vajnor 2025

Počas Dní Vajnor 2025 nás spojili tradície

Alegorický sprievod ulicami Vajnor

Text: Redakcia

Snímky: Maximilián Janík a Lucia Jarošová

Naša dedina v meste sa v nedeľu a v pondelok 14. a 15. septembra 2025 premenila na miesto osláv, kde sa stretli tradície, hudba a remeselné umenie. Dni Vajnor priniesli obyvateľom aj návštevníkom pestrý program, ktorý zaujal všetky vekové kategórie.

Podujatie otvoril tradičný alegorický sprievod, počas ktorého sa ulicami Vajnor prešli miestne spolky, združenia a významné osobnosti spoločenského života. Starosta Vajnor Michal Vlček vo svojom úvodnom príhovore pripomenul, že *„sme síce súčasťou veľkého mesta, no v srdci sme stále dedina v meste – hrdá na svoje korene, ornamenty, vinohrady, kroje a folklór. Vajnorský ornament nie je len symbolom minulosti. Je živý – na našej keramike, v našich domovoch aj v srdciach.“*

Po sprievode si návštevníci mohli vychutnať živú hudbu – dychovku, vystúpenia skupín Tribaladia, detský folklórny súbor Prvosien-

ka či koncert Vajnorského okrášľovacieho spolku a vysokoškolského umeleckého súboru Technik STU. Večer patril hudbným skupinám Sokoly a Golf, ktoré roztancovali publikum až do neskorých večerných hodín. Novinkou podujatia boli ukážky tradičných remesiel, kde si návštevníci mohli pozrieť prácu kováča, drotára či paličkárky, a tiež tvorivé dielne, ktoré dali priestor deťom i dospelým vlastnoručne si vyskúšať rôzne techniky a tvorbu.

Druhý deň osláv, zasvätený Sedembolestnej Panne Márii, otvorila slávnostná svätá omša so Zborom Jána Pavla II. Po nej nasledovali predstavenia pre deti, ako divadlo ZÁBaVKA či rozprávková víla TintiLinti, a podujatie zavŕšilo vystúpenie kapely Moruša.

To, že tieto tradície pretrvávajú, je v prvom rade zásluhou všetkých ľudí, ktorí im venujú svoj čas a energiu. Bez spolkov, združení, dobrovoľníkov, nadšencov a všetkých, čo ich odovzdávajú ďalej, by sa naše bohatstvo dávno stratilo. Len vďaka nim sú Vajnory také krásne a silné, aké ich poznáme.

Mestská časť Bratislava – Vajnory zároveň srdečne ďakuje všetkým účastníkom, ktorí prispeli k nezabudnuteľnej atmosfére osláv. Osobitná vďaka patrí Vajnorskému okrášľovaciemu spolku, Podobenke z Vajnor, Via Vitis – Vajnorskému vinohradníckemu spolku, VSV – Vajnorskému vinohradníckemu spolku, Slovenskému zväzu chovateľov Vajnory, Poľovníckemu spoločenstvu Vajnory, futbalistom z FK Vajnory, hokejbalistom z ŠK Vajnory, hádzanárom z HK Vajnory, 110 zboru skautov Vajnory, Rímskokatolíckej farnosti, vojakom zo styčného integračného tímu NATO vo Vajnoroch, Jednote dôchodcov, Červenému krížu, skupine Tribaladia, mažoretiek, Vajnorskej dychovke a mnohým ďalším jednotlivcom či združeniam.

Vo Vajnoroch sa snažíme o to, aby sme všetci spoločne kráčali s dobou a jej výzvami, no nikdy nestratili to najcennejšie – našu jedinečnú dušu dediny v meste a to prezentovali Dni Vajnor tento rok: naše spolky, naše zvyklosti, naše tradičné remeslá, ale tiež spojenie v silnej komunite, v živote a v rodine.

Alegorický sprievod ulicami Vajnory

Poslanci miestneho zastupiteľstva a ďalší hostia v sprievode

Na dňoch Vajnory sa zúčastnil aj novozvolený rektor STU Maximilián Strémy a starosta Nového Mesta Matúš Čupka

Poľovníci

Vojaci zo styčnej posádky NATO

Mažoretky v sprievode

Slávnostné otvorenie v Parku pod lipami

Park pod lipami bol zaplnený do posledného miesta

Podobenka z Vajnor

Folklórny súbor Technik

Brušné tanečnice

Vajnorská dychovka

Park pod lipami

Ľudový tanec

Ukážka remesiel

Sokoli

Golf

VOS - Vajnorský Okrášľovací Spolok

FK Vajnory

Detské predstavenie v pondelok

Park pod lipami v nedeľu ráno

Slávnostná svätá omša

Vystúpenie kapely Moruša

Ukončenie Dní Vajnor

Čo na to starosta?

› **V júni ste oficiálne otvorili nové zariadenie pre seniorov v mestskej časti Bratislava-Vajnory. Ako to aktuálne vyzerá s jeho obsadenosťou?**

Nové Zariadenie pre seniorov vo Vajnoroch otvára svoje brány pre tých, ktorí už nemôžu alebo nemajú možnosť zostať vo svojich domovoch. Chceme, aby tu našli nielen odbornú starostlivosť, ale predovšetkým pocit bezpečia, dôstojnosti a nového domova.

Vďaka výbornej spolupráci samosprávy a realizátora sa nám podarilo zariadenie vybudovať v rekordne krátkom čase.

Som presvedčený, že ide o jeden z najvýznamnejších projektov posledných rokov, ktorý je priamou odpoveďou na rastúce potreby našich starších spoluobčanov.

Zariadenie, ktoré prevádzkuje nezisková organizácia Opatríme Vás, sa dostalo do regionálnych aj celoslovenských médií. Len počas prvých mesiacov tu našlo zatiaľ nový domov osem klientov, z toho až sedem z Vajnor. Predpokladáme, že do konca roka bude kapacita naplnená.

Ako mestská časť podporujeme každého nášho občana umiestneného v zariadení mesačným príspevkom 300 €. Teší ma, že seniori sa rýchlo adaptujú, zapájajú sa do spoločnej

ho diania a nachádzajú tu nové priateľstvá. Vidím, že toto zariadenie sa nestáva len miestom starostlivosti, ale miestom, kde majú naši starší občania pocit istoty, úcty a prijatia.

Demografický vývoj je jasný – takýchto zariadení budeme v budúcnosti potrebovať viac. Som rád, že práve Vajnory urobili tento významný krok. Je to dôkaz, že aj naša mestská časť dokáže realizovať projekty, ktoré menia kvalitu života ľudí priamo tu, doma, medzi nami.

› **Október je tradične mesiacom úcty k starším. Pripravuje mestská časť pre seniorov nejaké špeciálne podujatia**

Vo Vajnoroch si našich seniorov nesmierne vážime a október, mesiac úcty k starším, má v našej mestskej časti osobitné miesto. Pripomína nám to, čo by sme si mali uvedomovať každý deň, že bez staršej generácie, jej skúseností, lásky a múdrosti by bol náš svet oveľa chudobnejší. Práve preto sa snažíme aj tento rok pripraviť program, ktorým im vyjadríme našu úctu a vďaku.

V rámci jesenného programu sa naši seniori môžu tešiť aj na spoločný výlet do Kremnice, ktorá ich očarí svojou históriou a krásou. Zdravý životný štýl a pohyb sú dôležité v každom veku, preto pripravujeme aj športový deň

Starosta MČ Vajnory M. Vlček

s názvom „Pohybom ku zdraviu“, ktorý podporí aktívny život našich starších obyvateľov. Myslíme však aj na vzdelávanie a bezpečnosť, v spolupráci s Akadémiou Policajného zboru pripravujeme besedu „Nenaletíme im!“, zameranú na ochranu seniorov v online priestore pred podvodmi. Ďalšia beseda priblíži príbehy z tiesňovej linky a ponúkne praktické cvičenia prvej pomoci.

Veľmi dobre si uvedomuje, že seniori sú aj dnes základom našich rodín, komunity a hodnôt. Preto sa v mestskej časti snažíme vytvárať pre nich čo najlepšie podmienky, s rešpektom, úctou a aktívnym záujmom.

› **VPRIÍPADE OTÁZOK KONTAKTUJTE:**
starosta@vajnory.sk

Vajnory si pripomenuli výročie SNP

Text a snímka: redakcia

Predstavitelia mestskej časti Bratislava-Vajnory si pripomenuli 81. výročie SNP položením vencov k pamätníku na Osloboditeľskej ulici.

„Slovenské národné povstanie, ktorého 81. výročie si dnes pripomíname, je symbolom odvahy, statočnosti a obrovskej túžby po slobode,“ povedal starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory Michal Vlček.

V auguste 1944 sa naši predkovia postavili proti útlaku a nespravodlivosti – riskovali vlastné životy, aby sme my a naše deti mohli žiť v slobodnej krajine. Vďaka ich obeti Slovensko počas druhej svetovej vojny ukázalo, že vie stáť na správnej strane dejín, dodal.

Tieto udalosti však nie sú len spomienkou na minulosť. Povstanie je aj výzvou a mementom pre súčasnosť. Sloboda a demokracia nikdy nie sú samozrejmosťou a aj dnes ich musíme chrániť. Sme presvedčení, že na odkaz SNP nesmieme nikdy zabudnúť. Len tak dokážeme odovzdať hodnoty slobody a demokracie ďalším generáciám.

Vajnory sa predstavili účastníkom Lovestream festivalu s úsmevom

Text: Redakcia

Snímky: Lovestream festival a archív

V polovici augusta sa vo Vajnoroch konal ďalší trojdňový ročník Lovestream festivalu, podujatia s medzinárodným rozmerom, ktoré do našej mestskej časti pritiahlo desaťtisíce návštevníkov.

„Ako mestská časť sme síce neboli organizátormi, ale zapojili sme sa naplno, pretože takéto akcie vždy ovplyvňujú život u nás doma. A úprimne – zvládli sme to bez väčších problémov, najmä čo sa týka dopravy a bezpečnosti,“ uviedol starosta Vajnor Michal Vlček.

NÁVŠTEVNÍKOM SME PRIBLIŽILI NAŠU BOHATÚ ČINNOSŤ

Festival sa stal aj príležitosťou predstaviť

našu mestskú časť širokému publiku. „V našom stánku sa prezentovali kultúrne spolky, vinári aj športové kluby – jednoducho to najlepšie z Vajnor. Obrovský úspech mala aj fotostena s vajnorským ornamentom, ktorú počas festivalu vyfarbilo alebo podpísalo viac ako 2000 ľudí, doplnil starosta. Počas troch dní sa o chod vajnorského stánku starali pracovníci mestskej časti spolu s dobrovoľníkmi. Ďakujem všetkým kolegyniam a dobrovoľníkom, ktorí sa tri dni starali o to, aby náš stánok žil a aby sa každý cítil vítaný,“ ocenil ich Michal Vlček.

PRIESTOR PRE MIESTNYCH PODNIKATEĽOV

Podujatia tohto druhu poskytujú priestor aj miestnym podnikateľom na prezentáciu. Mestská časť urobila všetko preto, aby získali priestor pre svoje aktivity, pretože vieme, že akcie tohto typu prispievajú k rozvoju

podnikateľského prostredia. Najmä reštauračné zariadenia v mestskej časti z toho mohli len profitovať.

POĎAKOVANIE BEZPEČNOSTNÝM ZLOŽKÁM

Festival sa zaobišiel bez väčších komplikácií aj vďaka spolupráci so zložkami, ktoré dohliadali na poriadok a bezpečnosť. Veľká vďaka patrí aj všetkým, ktorí dohliadali na bezpečnosť a dopravu. Policajnému zboru, Mestskej polícii, záchranárom, ako aj Dopravnému podniku Bratislava za posilnené spoje.

Sme hrdí, že Vajnory sú miestom, kde sa konajú svetové podujatia. A ešte viac nás teší, že sme ich zvládli s pokojom a úsmevom.

Priestor na prezentáciu na Lovestream Festivale využila aj vajnorská reštaurácia Bakchus Vila

Pri ručných prácach sa aj zasmejeme, zaspievame a dozvieme niečo nové

Letná Škola vajnorských tradícií 2025

Text: Renáta Hrašková, Podobenka z Vajnor
Snímky: archív

Keď školské lavice už 30. júna oficiálne osireli, naša škola – Škola vajnorských tradícií - a jej lavice iba čakali na svoju príležitosť. Už niekoľko týždňov predtým vždy bedlivo sledujeme predpoveď počasia, kontrolujeme zásoby mat erialov, namotávame bavlnky, triedime farby, striháme papier a látky...

Bránu Vajnorského ľudového domu sme toto roku dokorán otvorili v pondelok 14. júla a celý nasledujúci týždeň prichádzali záujemcovia o tradičné remeslá, aby sa u nás čo to priučili. Toto už tradičné prázdninové podujatie každoročne pripravuje občianske združenie Podobenka z Vajnor v spolupráci s mestskou časťou. Skúsené lektorky znova ukázali malým aj veľkým „tovarišom“, ako sa vyrábajú ružičky z krepového papiera, ako sa oblepujú bavlnkou tradičné vajnorské kraslice, ako sa dá vajnorský ornament namaľovať napríklad na veľký biely okrúhly kameň, že paličky a kus bavlnenej priadze môžu na valci vyčarovať krásny vzor a že háčik v rukách šikovnej

pletiačky vykúzlili napríklad aj malú hračku. A nie je to len o šikovnosti alebo nešikovnosti.

Niekedy treba nabrať trochu odvahy zobrat do ruky nový nástroj. Neraz je to aj skúška trpezlivosti. Niekedy treba zobudiť spiacu fantáziu a vidieť svet inými očami. A niekedy prsty z ničoho nič zistia, čo majú robiť, a tá činnosť sa im veľmi páči. Nás nesmierne teší, keď sa rok

čo rok stretávame s ľuďmi, ktorých sme našimi kurzami nadchli pre remeslo a oni sa nám chodia pochváliť, čo za ten rok dokázali a kam sa posunuli ich remeselné kompetencie. Najviac to vidíme na frekventantoch tanečného tábora Lúčnice, ktorým patrí utorňajšie skóre poobedie. Tanečníci a tanečnice, ktoré tanečný tábor navštevujú, rastú aj spolu s nami a s našimi dielňami. Prichádzajú známe tváre, na ktoré sa veľmi tešíme. Niektorí k nám do ľudového domu prichádzajú s akousi pubertálnou predstavou, že sa určite budú nudiť a že je to celé out, ale nakoniec sa im od nás nechce odísť a radi by ostali až do večera.

A v tých chvíľach sa na dvore Vajnorského ľudového domu odohráva ešte jedna dôležitá vec – ľudia sa tam stretávajú. Samotné ručné práce sú liečivé (viď ergoterapia alebo aj arteterapia). Ale v takých spoločných chvíľach si človek aj „potrkoce“, zasmie sa, zaspieva si, aj sa dozvie niečo nové a možno aspoň na chvíľu zabudne na to, čo ho trápi. Odchádza potom nielen s hotovým výrobkom, ale aj s čistou hlavou.

Ak sa teda aj vy chcete „očistiť“ od nánosov bežného sveta, pridte budúci rok medzi nás.

Ako Podobenki v poľovníckom chotári pobývali

Text: Renáta Hrašková, Podobenka z Vajnor

Snímky: Podobenka z Vajnor

Predprázdninový čas láka na výlety. Príroda sa pripravuje na letný čas, slniečko pripaľuje a všetky deti už cítia za dverami vytúžené dva mesiace prázdnin. Keď už naše malé Podobenki mali dosť cestovania za festivalmi a krojom, bolo im treba dopriať trocha odpočinku, a tak sa vypravili za vajnorskými poľovníkmi tam, kde rastie muškateľ. Pozvali nás do svojho revíru - nie na poľovačku, ale na opekačku. A to sa neodmieta!

Jedno sobotné ráno sme sa stretli dolu pri kríži vo vajnorských vinohradoch a odtiaľ vyšliapali až k poľovníckej chate, kde nás už čakal uvítací výbor, pripravené ohnisko a krásne posedenie pre pútnikov. Všetko nariadené pre malých aj veľkých hladošov, nič nebolo ponechané náhode. Aj naše šikovné podobenkárske maminy sa nenechali zahanbiť a vzápätí sa stoly prehýbali všakovakými napečenými dobrotami. Až oči prechádzali! No a maškrtné jazýčky sa hneď pustili do práce....

Ale neprišli sme len maškrtiť. Janko Panák – predseda združenia vajnorských poľovníkov nás pekne privítal a porozprával čo to o ich pôsobisku, o združení a o tom, čo nás všetko v to sobotné dopoludnie čaká. Okrem opekačky deti mohli nakrmiť a pozorovať koi kapry v nádrži. Veru – trocha exotiky vo vajnorskom chotári! Dobrovoľníci z radov detí aj dospelých si mohli vyskúšať plieskanie bi-

čom, ktorý priniesli Hraškovci, alebo streľbu na terč zo vzduchovky. Tiež sa veľa spievalo. Veď harmaňikár si harmaňiku až sem hore vyniesol len pre túto príležitosť. A tak sa dolu kopcom niesol náš veselý spev...

Na záver sme spoločne zasadili malú vrbíčku, ktorú budeme chodiť opatrovať. Budúci rok, keď sa na opekačku k poľovníkom vrátime, bude isto už riadne vysoká. A možno k nej pribudne iný stromček. Veď stromov na tej našej planéte nie je nikdy dosť a každý jeden zasadený prútik, ktorý nám časom prinesie kus blahodarného tieňa, nám určite pripomenie aj chvíle, ktoré sme strávili v kruhu blízkych ľudí. V kruhu kamarátov poľovníkov.

Milí naši poľovníci! Zo srdca Vám ďakujeme za krásne sobotné dopoludnie a už teraz máme zapísaný v kalendároch termín na rok 2026:-) Tešíme sa na vás!

INZERCIA

Odstúpim hrobové miesto
vo Vajnoroch. Cena dohodou.
Tel.: 0910 168 525

Povinnosti majiteľov pozemkov a dnešná realita vo vinohradníctve:

Prečo vo Vajnoroch záleží na každom áre

Text a snímky: Via Vitis

Vajnory zdedili unikátnu vinohradnícku krajinu, no veľké časti chotára dnes zarastajú náletmi a inváznymi rastlinami. Zanedbané parcely už nepredstavujú len estetický problém: zvyšujú riziko požiaru, urýchľujú šírenie chorôb viniča a znižujú ekologickú stabilitu okolia. Tento text zrozumiteľne zhrňuje povinnosti vlastníkov, nájomcov a správcov poľnohospodárskej pôdy, vysvetľuje, prečo sa nás to všetkých týka, a ponúka praktické kroky, ako dať pozemky do poriadku – skôr než prídem o to najcennejšie: živé vinohrady.

Zdroj: unsplash.com

1. KTO NESIE ZODPOVEDNOSŤ: VLASTNÍK, NÁJOMCA, SPRÁVCA

Slovenská legislatíva je v tejto otázke jasná. Podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je každý **vlastník, užívateľ (nájomca) aj správca** poľnohospodárskej pôdy povinný:

- vykonávať **agrotechnické opatrenia**, aby sa chránila kvalita a funkcie pôdy,
- **predchádzať výskytu a šíreniu burín** na neobrábaných pozemkoch,
- využívať pôdu tak, aby nebola ohrozená **ekologická stabilita územia**,
- zosúladiť **poľnohospodársky druh pozemku** s evidenciou v katastri.

Inými slovami: aj keď je vaša parcela v prenájme, **zodpovednosť za poriadok na pozemku nezmizne**. Ak nájomca neplní povinnosti, majiteľ má konať – či už výzvou nájomcovi, zmenou zmluvy, alebo dočasným zabezpečením údržby. Dôvod je jednoduchý: **zanedbaný pozemok škodí nielen majiteľovi,**

vi, ale aj **susedom a celému chotárnemu celku**. Via Vitis

2. PREČO JE "NECHAJME TO TAK" NAJDRAHŠIA VOĽBA

a) Požiarne riziko nie je teória

Minuloročná správa o **najväčšom požiarovi vo Francúzsku od roku 1949** ukázala, že **udržiavané vinice spomaľujú oheň** a často slúžia ako prirodzené protipožiarne pásy. Tam, kde boli vinice **vyklčované** a nahradené **krovinami** či neudržiavanými plochami, sa oheň šíril **rýchlejšie a ničivejšie**. Tento poznatok nie je len zahraničná zaujímavosť – má **priame poučenie** aj pre Vajnory.

V Bratislave 18. augusta 2025 vyhlásili **čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru** a platí **zákaz zakladania ohňa** aj na vyhradených ohniskách v lesoch a ich ochranných pásmach - opatrenie, ktoré sa logicky dotýka aj vinohradov v krajinných kontaktoch. **Prosíme návštevníkov: žiadny oheň,**

žiadne ohorky. A majiteľov: **kosiť, čistiť, obmedzovať horľavú hmotu**. To je dnes základ bezpečnosti.

Popri lokálnych vyhláškach treba pripomenúť aj **zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom**, ktorý ukladá základné povinnosti fyzických osôb a kompetencie obcí pri ochrane pred požiarom. Nedodržiavanie môže viesť k **pokutám** a - čo je horšie - k reálnym škodám na majetku a ohrozeniu života.

b) Choroby viniča sa šíria rýchlejšie v "divočine"

Rok 2025 priniesol na Slovensku **zlaté žltnutie viniča (Flavescence dorée)** – **karanténnu chorobu** s potenciálom **zničiť úrodu** a nútiť k **výrezu krov**. Prenáša ju najmä **cikádka Scaphoideus titanus** a najlepšie sa jej darí **v hustých, zanedbaných porastoch**. Preto je **kosenie, odstraňovanie náletov a prehľadný porast** priamo **ochranou pred chorobou**. ÚKSÚP zverejňuje aktuálne

pokyny a pri podozrení je potrebné **kontaktovať regionálneho rastlinolekárskeho inšpektora**.

V ohniskách na juhu a západe Slovenska museli vinohradníci **napadnuté kry odstrániť aj s koreňmi**, aby zabránili šíreniu. To je jediná účinná cesta. **Zanedbané plochy** predstavujú **rezervoár vektora**, z ktorého sa choroba šíri do udržiavaných výsadbí – aj do tých **vo Vajnoroch**, ak ich neochránime disciplínou a spoluprácou.

3) VAJNORY: REALITA NA MAPE, NIE NA PAPIERI

Kto prejde vajnorským a jurským chotárom, uvidí **rozsiahle plochy neudržiavaných vinohradov** a medzier medzi honmi, kde namiesto révy rastú **náletové dreviny** a **invázne rastliny**. To nie je „len problém prenajímateľa“. Je to **naša spoločná slabina**: aj pár poctivo obrábaných parciel je ohrozených **burinami, škodcami, chorobami** a **požiarom** zo susedných neudržiavaných plôch. **Prosíme každého vlastníka**: choďte sa na svoju parcelu pozrieť a konajte.

Dobrá správa je, že v **Územnom pláne Bratislavy** je lokalita vajnorských vinohradov vedená ako **územie poľnohospodárskej zelene so súvisle vysadenou kultúrou viniča** – teda s vôľou územie **chrániť** ako špecifický krajinný typ aj do budúcnosti. To je silný argument, aby sme **nezahodili kontinuitu** a **využili ju** v prospech udržateľného obrábania.

4. VAŠE ZÁKONNÉ MINIMUM (STRUČNÝ PREHĽAD)

a) Vlastník/nájomca/správca musí:

- › **udržiavať porast**: pravidelné kosenie, odstránenie náletových drevín, starostlivosť o medzirady, okraje a prístupové pásy;
- › **predchádzať zaburineniu** a šíreniu škodcov a chorôb;
- › udržiavať **ekologickú stabilitu** a **neohrozovať susedné pozemky**;
- › mať **zosúladený druh pozemku** s katastrálnou evidenciou.

b) Protipožiarne povinnosti:

- › rešpektovať **vyhlásené zákazy ohňa** a nevykonávať spaľovanie;
- › **nefajčiť** a nemanipulovať s otvoreným ohňom v suchu a vetre;
- › pri mechanizácii dbať na **iskrenie** a technický stav.

c) Pri podozrení na zlaté žltnutie:

- › kontaktovať **ÚKSÚP** (regionálneho inšpektora),
- › podľa pokynov **odstrániť a spáliť napadnuté kry**,
- › zvážiť **cielené ošetrovanie proti vektoru** (v povolených termínoch a prípravkami),
- › priebežne **monitorovať** výskyt cikád (žlté lepové dosky).

5. „MÁM TO V PRENÁJME, MŇA SA TO NETÝKA.“ – MÝTUS, KTORÝ ŠKODÍ

Často počujeme vetu: „**Nech si to rieši nájomca.**“ Áno, nájomná zmluva má určovať, **kto čo robí** (kosenie, chemická ochrana, ošetrovanie medziradov, údržba okrajov, zimný rez). No v praxi sa stáva, že nájomca **nemá kapacity** alebo **prioritu** na drobné parcely. Preto je korektné nastaviť:

- › **kontrolný kalendár** (kedy má byť pokosené, kedy prehliadka porastu),
- › **štandard údržby** (čo znamená „vyčistené“ na vašom pozemku),
- › **spôsob nápravy** (ako sa to dorobí, ak sa nestihne v termíne),
- › **spolupodieľanie sa** vlastníkov v rizikových obdobiach (sucho, výskyt škodcov).

Ak nájom nefunguje, **majiteľ** je ten, komu bude chodiť **pošta** z úradu a ku komu prídu **kontrolóri**, keď sa na neudržiavanej parcele potvrdí **porušovanie zákona**. Je rozumnejšie **riešiť spoluprácu**, než čakať na pokutu či na rozšírenie nákazy do vlastného honu.

6. PREKÁŽKY V TERÉNE: DRÔTENKY NAPRIEČ PARCELAMI

Špecifikom Vajnor je historická **rozdrobenosť vlastníctva** a to, že **drôtenky vedú naprieč geometrickými parcelami**. Výsledok? Jeden hon si často **delí desiatky až stovky vlastníkov**, čo praktické obrábanie **zneumožňuje**, ak každý rieši „svoj pásik“. Práve preto dáva zmysel **dohoda vlastníkov ucelených segmentov** – tak, aby sa vinohrad mohol **obrábať ako celok** v línii existujúcej drôtenky.

Zároveň platí, že vinohrad ako celok je (resp. má byť) vedený v **Registri vinohradov** podľa **zákona č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve**; koordinovaná údržba a obhospodarovanie celku znižuje administratívnu záťaž jednotlivcov a pomáha **predchádzať degradácii honov**.

7. PRAKTICKÝ MANUÁL: ČO SPRAVIŤ V NAJBĽIŽŠÍCH 30 DŇOCH

1. Pozrite si svoj pozemok.

Nečakajte na jar či „keď bude čas“. Choďte do vinohradov **osobne** – aj 15 minút v teréne povie viac než hodina debaty. Zaznamenajte si: stav porastu, výšku a hustotu burín, prítomnosť náletových drevín, prerušené medzirady, spevnené/nespevnené prístupy.

2. Vyriešte základnú údržbu.

Kosenie, vyžínanie okrajov, **odstránenie náletov** (najmä hostiteľov škodcov, napr. pajašeň), vyčistenie prístupových pásov a medzier

Zdroj: unsplash.com

medzi honmi. Tým znížite **požiarne riziko** a zároveň **hmyzom obsadzované úkryty**. Ak je vyhlásený zákaz ohňa, nespálujte – vyvážajte zvyšky na zberný dvor alebo mulčujte.

3. Sledujte zdravotný stav porastu.

V lete najmä **listové symptómy** (žltnutie pri bielych odrodách, červenanie pri modrých, stáčanie listov, nerovnomerné drevnatenie výhonkov). Pri podozrení kontaktujte **ÚKSÚP** – zbytočne nenaťahujte čas. Pri potvrdení zlatého žltnutia je nutný **výrez napadnutých krov**.

4. Dohodnite sa so „svojimi“ susedmi.

Dohoda troch susedných majiteľov v jednej línii vie ušetriť **desiatky hodín práce** a stovky eur na servis. Minimálne si zosúlajte **termíny kosenia**. Ideálne sa pridajte k väčšej skupine – obrábaný celok je odolnejší a lacnejší na údržbu.

5. Skontrolujte Ôpapierovú realitu“.

Porovnajme druh pozemku v katastri so skutočným využitím. Ak je potrebná zmena (napr. vyrovnanie údajov), riešte to – vyhnite sa komplikáciám pri kontrolách.

8) NAJČASTEJŠIE OTÁZKY (FAQ)

› Treba všetko chemicky striekať?

Nie. Základ je **prevencia**: poriadok v poraste, **kosenie**, **odstránenie** náletov a **monitoring**. Insekticídy proti vektoru zlatého žltnutia sa používajú **cieľene v termínoch**, keď to má zmysel, a podľa zoznamu **povolených prípravkov (ÚKSÚP)**. Pri menších výsadbách sú dostupné aj menšie balenia, no **nepreháňajte to**: sledujte odporúčané **interval** a **rotujte účinné látky** proti rezistencii.

› Nemám čas – môžem sa „odhlásiť“ z povinností?

Nie. **Zákonné povinnosti** vlastníka/nájomcu **nie je možné ignorovať**. Ak sa nedá všetko zvládnuť svojpomocne, hľadajte **kolektívne riešenie** (spoločné kosenie, spolky, dohody v rámci honu).

› Prečo je „medzi honmi“ taký problém?

Medzipásky a okraje sú najčastejšie **zdrojom burín, náletov a úkrytov škodcov**. To, čo „nevidno z cesty“, býva zvyčajne **primárne ohnisko** šírenia problémov do udržiavaných častí. Čistota okrajov je **lacná poistka** proti požiaru aj proti chorobám.

› Mám starý vinohrad naprieč pozemkom – čo s tým?

Lokálne podmienky sú špecifické (drôtenky naprieč parcelami). Najlepšie funguje **koordiná-**

cia – dohodnúť sa na spoločnej údržbe a obrábaní uceleného segmentu. Výsledkom je **nižšia jednotková cena a vyššia kvalita práce**.

9. SPOLUPRÁCA AKO KľÚČ: ÚLOHA SPOLKOV A KOMUNÍT

Vajnorský vinohradnícky spolok – Via Vitis už niekoľko rokov **čistí zanedbané parcely**, organizuje komunitné aktivity a **mapuje realitu** v teréne. Našou snahou je spájať vlastníkov, **ponúknuť koordináciu** a – ak je to možné – **obrábať ucelené časti honov**. Prečo? Lebo len **živý vinohrad je bezpečný vinohrad** – pre prírodu, pre susedov aj pre budúce generácie.

10. POŽIARNY PRÍBEH Z FRANCÚZSKA: ZRKADLO PRE VAJNORY

Francúzska skúsenosť s rozsiahlym požiarom (Aude, pri meste Narbonne) je jasným varovaním: **kde vinice zostali, oheň sa často zastavil; kde ich nahradili kroviny, šíril sa rýchlejšie**. Je to obraz, ktorý nechceme vidieť vo Vajnorochoch. Náš cieľ je jednoduchý: **udržiavaný vinohrad a čisté okraje ako prirodzená bariéra**. Pri suchu a vetre stačí **jedna iskra**. Preventívna údržba je lacnejšia ako hasiť.

11. NEMOC, KTORÁ NEČAKÁ: ZLATÉ ŽLTNUTIE VINIČA

Flavescence dorée je choroba, ktorú **neliečime postrekom na rastline** – rastlinu musíme **odstrániť** a zabrániť ďalšiemu šíreniu vektora. Aj preto je dôležité, aby sa vo Vajnorochoch **nenechávali brachovačky** a „divočina“ medzi honmi. Každá takáto plocha je potenciálne **zázemie pre vektor**. Sledujme porasty, používajme **lepové dosky**, komunikujme s ÚKSÚP a susedmi. **Toto je tímový šport**.

12. AKO VIEME POMÔŤ (BEZPLATNE)

Mnohí Vajnoráci dnes **netušia, kde presne ich parcela leží**, alebo si nie sú istí jej **aktuálnym stavom**. Ak si neviete poradiť s identifikáciou, pošlite **číslo listu vlastníctva (LV)** na viavitis2021@gmail.com a pokúsime sa **parcelu identifikovať** a **poslať aktuálnu fotografiu**. Čím skôr sa zorientujete, tým skôr môžete **predísť problémom** a dohodnúť **rozumný režim údržby**. (Služba je komunitná, bezplatná; má pomôcť rozvíjať nečinnosť.)

13. ZÁVER: UDRŽATEĽNOSŤ NEZAČÍNA GRANTOM, ALE KOSENÍM

Zodpovedné vlastníctvo nie je fráza. Vo Vajnorochoch dnes znamená:

- › **vidieť svoj pozemok** (nielen v katastri, ale naživo),
- › **udržiavať porast** (kosiť, čistiť, odstraňovať nálety),
- › **dodržiavať protipožiarne pravidlá** a **nezakladať oheň**,
- › **monitorovať choroby** a **spolupracovať** pri zásahoch,
- › **koordinovať** s ostatnými v rámci honu.

Vďaka týmto „malým“ krokom sa vyhneme **veľkým stratám** – na úrode, na majetku aj v identite obce. Vajnory nebudujú svoju vinohradnícku budúcnosť na papieri, ale **na kosenej tráve medzi radmi a na dohode medzi susedmi**. To je skutočná udržateľnosť.

POUŽITÉ ZDROJE A ODKAZY (VÝBER)

- › Povinnosti vlastníkov, realita Vajnory, drôtenky naprieč parcelami a výhody koordinácie: **Via Vitis – Vlastníci vinohradov**. <https://www.viavitis.sk/25063/vlastnici-vinohradov>
- › Požiar vo Francúzsku a lokálne vyhlásenie zákazu ohňa v BA (18. 8. 2025): **Via Vitis – Čo majú spoločné vajnorské vinohrady s francúzskym problémom požiarov?** <https://www.viavitis.sk/novinka/114541/co-maju-spolocne-vajnorske-vinohrady-s-francuzskym-problemom-poziarov>
- › Zlaté žltnutie viniča, vektor, opatrenia a riziká pre Vajnory: **Via Vitis – Môže táto nebezpečná choroba napadnúť aj vajnorské vinohrady?** a ÚKSÚP – Zlaté žltnutie viniča. <https://www.viavitis.sk/novinka/114199/moze-tato-nebezpecna-choroba-napadnut-aj-vajnorske-vinohrady>
- <https://www.uksup.sk/zlate-zltnutie-vinica>
- › Právny rámec: zákon č. 220/2004 Z. z. (povinnosti vlastníkov poľnohôd), zákon č. 314/2001 Z. z. (ochrana pred požiarom), zákon č. 313/2009 Z. z. (vinohradníctvo a vinárstvo). <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/220/20240401>

Profesor Maximilián Strémy z Vajnor sa stal rektorom Slovenskej technickej univerzity

Text: redakcia a STU **Snímka:** archív

Profesor Maximilián Strémy, obyvateľ Vajnor, prevzal v pondelok 1. septembra 2025 v Prezidentskom paláci z rúk prezidenta Slovenskej republiky Petra Pellegriniho dekrét o vymenovaní za rektora Slovenskej technickej univerzity (STU) v Bratislave. Najvyššej akademickej funkcie na univerzite sa ujal 7. septembra, po skončení funkčného obdobia doterajšieho rektora Olivera Moravčíka.

Pre našu mestskú časť ide o významnú udalosť, keďže profesor Strémy je dlhoročným Vajnorákom a mestská časť Bratislava-Vajnory zároveň s univerzitou rozvíja intenzívnu spoluprácu. V minulosti sa podieľala napríklad na tvorbe nového vizuálneho štýlu či na odborných riešeniach v oblasti územného rozvoja.

„Máme podpísané memorandum o spolupráci, vďaka ktorému sa nám darí zapájať odbornú verejnosť do života našej mestskej časti. My tak získavame nové nápady a pohľady zvonka, zatiaľ čo študenti STU si svoje poznatky môžu overiť v praxi – priamo v konkrétnom území, v spolupráci so samosprávou aj občanmi,“ zhodnotil spoluprácu starosta Vajnor Michal Vlček.

Novo vymenovaný rektor vo svojom príhovore v Prezidentskom paláci uviedol: „V súlade s programom, s ktorým som kandidoval na post rektora STU, budem klásť dôraz na kvalitu vo vzdelávaní a výskume, strategické partnerstvá s priemyslom, súkromným sektorom a regiónmi, aby sme spoločne prinášali inovácie, ktoré Slovensko posunú dopredu.“ Dodal, že jeho cieľom je budovať na univerzite inovačné a motivujúce prostredie, ktoré podporuje talenty.

Prezident Peter Pellegrini a Prof. Ing. Maximilián Strémy, PhD

Prezident Peter Pellegrini pri slávnostnom akte pripomenul, že STU počas takmer 88-ročnej histórie vychovala už 180 tisíc absolventov. „Stále platí, že technické vzdelávanie a výchova technickej inteligencie sú pilierom budúcnosti našej ekonomiky a konkurencieschopnosti,“ zdôraznil prezident a dodal, že s funkciou rektora sa spája aj veľká zodpovednosť za kvalitu vysokoškolského vzdelávania na Slovensku.

Peter Pellegrini zdôraznil, že s rektorskou funkciou sa spája aj bremeno zodpovednosti nielen za úspešný rozvoj vysokej školy, ale aj za celkovú úroveň vzdelanosti našej vlasti. V tejto súvislosti poznamenal, že spoločnosť dnes trpí citeľnou polarizáciou a nedôverou k vedeckým autoritám a poznaniu.

„Tieto negatívne tendencie navyše ostro kontrastujú s globálnym vývojom, ktorý kladie naozaj čoraz väčší dôraz práve na využívanie intelektu, vzdelania, tvorivosti, získaných vedomostí či zručností,“ povedala hlava štátu s tým, že práve ľudský potenciál je základom ekonomického úspechu a schopnosti obstať v medzinárodnej konkurencii. Pre Slovensko je podľa prezidenta životnou šancou zachytiť tento trend a vrátiť sa z nebezpečnej cesty popierania faktov, vedy a poznatkov a naopak využívať inovácie pre budovanie znalostnej ekonomiky.

Prof. Ing. Maximiliána Strémyho, PhD., zvolilo Volebné zhromaždenie STU za kandidáta na rektora na obdobie rokov 2025 – 2029 už 23. apríla 2025. Predtým pôsobil ako proktor STU pre strategické projekty, rozvoj inovácie a prax.

Ing. Igor Hraško, podnikateľ v oblasti prevencie a obnovy zdravia je rekordmanom v darovaní krvi a krvných doštičiek

Stotridsaťdeväť odberov predstavuje takmer sedemdesiat litrov krvi

Text: Stanislav Bachleda

Snímky: Stanislav Bachleda, archív Igora Hraška

Ing. Igor Hraško, 53 ročný, nositeľ bronzovej, striebornej, zlatej i diamantovej Plakety prof. MUDr. Jana Janského a medaily prof. MUDr. Jána Kňazovického. Vyštudoval najnáročnejšie odvetvie stavebníctva Inžinierske konštrukcie a dopravné stavby, v odbore však nikdy nepracoval. Pred niekoľkými dňami si bol slávnostne prevziať posledné dve spomínané – diamantovú plaketu prof. MUDr. Jana Janského a medailu prof. MUDr. Jána Kňazovického.

Kolegyňa z redakčnej rady poslala e mail, v ktorom znelo, že občana Vajnor, Ing. Igora Hraška ocenili za darcovstvo krvi a krvných doštičiek. Darcovstvo krvi je každodennou, hoci nie celkom bežnou činnosťou, ale nesmierne cennou a život zachraňujúcou. Darcov krvi by sme mali oveľa viac spoločensky oceňovať, pripomínať a prezentovať ako výrazné vzory. Darcovia krvi sú hrdinami dneška.

Tieto dôvody ma viedli pozvať pána inžiniera Hraška na krátky rozhovor, prípadne na urobenie profilu. Netušil som, ako sa toto stretnutie rozvinie, ale ako je viditeľné, rozhovor nebol a nie je krátky, čo malo svoje dôvody, o ktorých sa dočítate v tomto interview.

› Čím začneme pán inžinier?

Pred šiestimi rokmi som sa dostal ku konceptu, ku ktorému som potreboval riešiť nejaké zdravotné problémy v rodine a aj svoje, aj keď som ich nebral nejak vážne, lebo človek si povie, veď to ide s vekom. Potom som zistil, že vôbec to tak nemusí byť. A tak som sa

Ing. Igor Hraško

tomu začal venovať dôslednejšie. V súčasnosti si dovoľujem povedať, že som expert na analýzu špecializovaných krvných DBS testov (suchá krvná škvrna). Z nich vidíme, čo organizmu chýba na to, aby bol z dlhodobého hľadiska zdravý. V súčasnosti spolupracujem s jednou švédskou firmou a teraz v auguste nám vyšla v recenzovanom medicínskom časopise najrozsiahlejšia štúdia, v ktorej bolo použitých vyše 595 tisíc krvných vzoriek, za posledné desaťročia. Štúdia ukazuje, ako je na tom celosvetová populácia, ktorej chýba sada kľúčových živín, aby ľudský organizmus neprodukoval napríklad chronický zápal, aby dochádzalo k normálnej regenerácii a aby aj bunky prijímali výživu, ako sa my ju snažíme dostať do tela.

Máme na to aj riešenie a keď sa človek dostane do normálnych hodnôt, tam, kde musí byť s vi-

tamínmi a minerálmi a aminokyselinami, začne organizmus fungovať normálne. Tak sa odstránia zdravotné problémy, dokonca aj také, o ktorých lekári tvrdia, že sú neodstraniteľné.

Týmto sa vlastne zaoberám a snažím sa šíriť osvetu nielen medzi obyvateľstvom, ale aj medzi lekármi. Výsledky analýz testov som dokonca prednášal aj na Ústave lekárskej chémie, biochémie a klinickej biochémie LF UK v Bratislave.

› Čo vás viedlo k tomu, že ste sa tejto problematike začali venovať?

Už spomínané zdravotné problémy v rodine. K zdravotníctvu a zdravotnej starostlivosti nemám ďaleko. Na vojenčine som bol zdravotníkom, (aj ja, pozn. aut.), volalili nás lapiduchovia, Tiež som aj masérom klasickej

a športovej masáže, takže táto oblasť mi nie je vzdialená. Najmä myšlienka pomoci iným je vo mne dlhodobo prítomná. Keď som zisťoval, aký má tento koncept potenciál a čo to dokáže, tak som si povedal, že to môže byť mojím poslaním. Našiel som sa v tom.

► **Naše stretnutie je však motivované trochu odlišnou oblasťou, aj keď v podstate súvisiacou. Naposledy vás ocenili ďalšou Janského medailou, dalo by sa povedať, za doterajší celoživotný prístup pri darovaní krvi a krvných doštičiek. Kedy prišiel impulz darovať krv. Tento akt nie je každodenný, spoločensky pomerne známy aj uznávaný, ale len časť populácie má „výsadu“ chrániť a zachraňovať životy iným vlastnou krvou - najvzácnejšou tekutinou nášho života.**

Darovať krv som začínal počas štúdia na vysokej škole, po dosiahnutí hranice 18 rokov, odkedy je možné stať sa darcom. Na transfúznej stanici som sa stretol s kamarátkou, ktorej mama bola šéfkou Červeného kríža v Košiciach, kde som študoval. Navrhla spoluprácu a na internátoch sme zriadili miestny spolok SČK. Možno to mnohí nevedia, ale my sme začali organizovať prvé mobilné odbery práve na našich internátoch. Táto prax nebola ešte rozvinutá. Odbery sa dovtedy robili klasickým nemocničným spôsobom.

► **Dalo by sa povedať, že ste sa stali priekopníkmi tejto inovácie, čím sa nepochybne aj rozšíril rozvoj darcovstva.**

Mobilné odbery sa začali najprv u nás na vysokoškolskom internáte, postupne sa rozšírili aj na ďalšie, ale aj do iných miest medzi vysokoškolskými na celom Slovensku. Bral som to ako užitočnú činnosť, pre ktorú som získaval aj ďalších darcov, dokonca aj z nášho folklórneho súboru Železiar (tu sme narazili na spoločného známeho, vedúceho folklórneho súboru Železiar Vlada Urbana, postupne aj na rad ďalších., pozn. aut.). Prezradím vám, že som počas viacerých darovaní trochu zdravotnícky personál aj zabával spievaním a hraním na ústnej harmonike – z jednej ruky mi tiekla krv, druhou som hral. Dokonca som priviedol aj celú kapelu, aby bolo veselšie.

► **To sa dá?**

Dá, ale musíte mať špeciálnu techniku hry, ktorú ovládam.

► **Koľkokrát ste darovali krv počas vysokej školy?**

Niečo nad 30. Po desiatich odberoch mi udelili bronzovú plaketu, po dvadsiatich striebornú Plaketu profesora Janského.

► **Kam ste zamierili po vysokej škole?**

Do Bratislavy, kde som začal aj pracovať a pokračoval som v darcovstve. Tu som si slávnostne preberal zlatú plaketu prof. Janského za 40 odberov v MČ Ružinov. Ale musím poznamenať, že počas štúdia technických smerov som získal logické a kritické myslenie, ktoré využívam naplno v súčasnej práci. Možno som detailista, lebo ak chcem ďalej darovať, ale najmä pracovať v oblasti, ktorú sme už spomínali, detailistom, či punktičkárom musím byť. Ináč sa to robiť nemusí. Ja však musím pochopiť princípy procesov a súvislosti, ktoré sa v našom organizme dejú. Pracujete s ľuďmi, s ich zdravím, ich životmi, kde nemožno pristupovať len ako obchodník. Väčšia odbornosť znamená lepší personalizovaný prístup a lepšie a rýchlejšie výsledky. Zmerať sa akurát neviem s tým, že ľudia niekedy prídu neskoro.

► **Pokiaľ viem, študovali ste aj na Fakulte ekonomiky a manažmentu na nitrianskej poľnohospodárskej univerzite. Čo vás k tomu viedlo?**

Zaujímal som sa o dianie v regionálnej sfére, o systémy ekonomiky a celkový regionálny rozvoj. Absolvoval len dva roky, lebo som musel nastúpiť na vojenčinu. Po zdravotníckom výcviku ma previelili do Armádného umeleckého súboru, kde som spieval v „ľudovke“ a aj moderoval, takže moja vojenčina bola zdravotnícko umelecká. Na fakulte v Nitre som už potom nepokračoval.

► **Popíšte proces odovzdávania krvi od momentu, keď vám to napichnú, keď pocítite, že odteká vzácna tekutina...**

na jednej strane si predstavujem ľudí, ktorí práve ležia v nemocnici a bezodkladne potrebujú krv - pri náročných operáciách, po haváriách, rôznych ďalších akútnych udalostiach, kde sa spotrebuje veľa krvi. Myslím aj na ľudí, ktorí musia trpieť pri onkologických problémoch, a pre ktorých idú z krvi len doštičky. To všetko ma utvrdzuje v presvedčení, že konám správne, že je to užitočné a potrebné. Prečo by som nedal, keď môžem?

► **Poznáte niekoho z prijímateľov vášho daru?**

Nie, nedaroval som pre konkrétnu osobu, ale aj anonymne mám príjemný pocit, že to niekomu pomohlo, či zachránilo život. Po istom čase som sa preorientoval z darcovstva krvi na darovanie krvných doštičiek. Z jedného môjho odberu dostanú tento vzácny materiál dvaja onkologickí pacienti.

Ing. Igor Hraško s Medailou prof. MUDr. Jána Kňazovického (v pravej ruke) a s Diamantovou Plaketou prof. MUDr. Jána Janského.

**Prof. MUDr. Jan Janský
(1873 – 1921)**

Bol český neurológ a psychiater. Ako jeden z prvých opísal delenie ľudskej krvi na štyri základné krvné skupiny I, II, III a IV. Označenie krvných skupín ako A, B, AB a 0 bolo zavedené až v tridsiatych rokoch 20. storočia. MUDr. Jan Janský bol propagátorom darcovstva krvi. Na jeho počesť sa dobrovoľným darcom krvi v Česku a na Slovensku udeľuje Plaketa profesora MUDr. Jána Janského.

**Prof. MUDr. Ján Kňazovický
(1893 – 1987)**

Bol priekopníkom krvnej transfúzie a tak v roku 1923 vykonal prvý odber krvi na Slovensku. V roku 1930 uskutočnil prvú sutúru srdca (steh alebo spojenie, ktoré sa používa na zošitie tkanív pri operácii srdca) i rad ďalších originálnych úkonov. Zaslúžil sa o vznik a rozvoj transfúzných staníc, stredných zdravotníckych škôl a neskôr Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach. Aktívne operoval do svojich osemdesiatich piatich rokov a aj neskôr ešte viedol niekoľko operácií. Chirurgická prax profesora Kňazovického trvala 67 rokov, počas ktorej uskutočnil viac ako 20 tisíc operačných zákrokov.

› Aký je rozdiel v darovaní krvi a doštičiek?

Najmä časový, Darovanie krvných doštičiek trvá približne hodinu, kým darovanie krvi okolo 5 – 8 minút, u koho ako. Napichnuté sú obe ruky, Z jednej odchádza odberovou hadičkou krv do prístroja, v ktorom sa odseparujú krvné doštičky, z neho sa návratovou hadičkou krv vracia do druhej ruky. Už, pochopiteľne, bez doštičiek. Hovorí sa tomu trombocytaferéza, čo je oddeľovanie krvných doštičiek.

› Ako často možno chodiť darovať krv a krvné doštičky?

Muži môžu darovať krv každé tri, ženy každé štyri mesiace. Ak je u darcu doštičiek dobrá krvotvorba, tak aj každý týždeň, ale potom sa nestíhajú dobre hojiť vpichy do žíl. Obvykle to býva raz z mesiac. Ja som s mojou flexibilitou takpovediac na telefóne, a takto sa mi to deje pravidelne.

› Je to platené, a prípadne aj ináč odmeňované? Aké máte z darovania benefity?

Ja som nikdy nedaroval za peniaze. Pokiaľ viem, drvivá väčšina daruje krv bezplatne. Je to náš spôsob prístupu k životu. A benefity? Niektoré zdravotné poisťovne dávajú za darovanie balíčky vitamínových doplnkov. A pri odbere dostanete bagetu a jabĺčko či keksík a môžete si ku tomu dať kávu, alebo čaj.

› Akú máte krvnú skupinu?

A 1 B negatív, čo je zriedkavá skupina, takže nás je málo, preto sa naše darovanie robí častejšie. Nedávno mi sestrička povedala, pán Hraško ja to vás mám u Vás na istotu. Stalo sa aj to, že keď mi zavolali, na otázku kedy - sa dozviem, že teraz.

› Sú podmienky darovania prísne?

Okrem toho, že musím byť celkovo zdravý, samozrejme, že aj momentálne, nemal by som ešte deň pred odberom masťnú jednú, nemal by som sa pohybovať v chorobnom prostredí, musím informovať, či som nebol v zahraničí v poslednom čase, s kým a kedy som sa kontaktoval s inými ľuďmi a rad ďalších podmienok. Je na to dotazník.

› Ste darcom neustále od prvých odberov?

V roku 2012 ma vyradili z darovania, kvôli zlým výsledkom pečeňových testov. Robil som všetko možné, aby som sa z toho vystrábil, no štandardné a všeobecné odporúčania vôbec nezaberali. Až v roku 2019, keď som sa dal dokopy s našim konceptom prevencie sa výsledky dostali do normy a moje kroky zas viedli na transfúziu.

› Hovorili sme o všeličom, ale vráť sa ešte k myšlienke – prečo to vlastne robíte?

Pre pocit uspokojenia. Viete, aký je to fantastický pocit, ktorý ani neviem popísať, len ho intenzívne prežívam. A dokedy budem môcť toto robiť, tak to robiť budem. Na šťastie krvotvorba mi funguje bezvadne.

› Ako sa staráte o svoje zdravie?

Dnes už cielene, a omnoho zdravšie, ako v minulosti. Mám aj peknú bylinkovú záhradu, kde pestujem šalviu, repík, pamajorán, medovku, mäta a kopu ďalších bylín. Mám veľmi rád cibuľu, cesnak, zázvor, kurkumu, pór. Tie mi pomáhajú v zdravšom životnom štýle.

› Aké je vaše životné krédo?

Aby bolo čo najviac darcov zdravých, aby to mohli robiť čo najdlhšie, nech to má pozitívny dopad. Nech ľudia pozitívne myslia a starajú sa múdro a cielene o svoje zdravie. Pokiaľ máme dostatok darcov, je to dobre a ja verím, že to tak bude aj naďalej.

--

V najbližších číslach sa pán inžinier Hraško bude zdôverovať so svojimi prístupmi k udržiavaniu dobrého zdravia, či zlepšeniu zdravia pri problémoch.

Spoločná snaha o krajšie prostredie na Vajnorských jazerách

Text: Miestny úrad Bratislava-Vajnory **Snímka:** Archív

Vajnorské jazerá patria dlhodobo medzi najobľúbenejšie miesta oddychu nielen pre domácich obyvateľov, ale aj pre návštevníkov z iných častí Bratislavy. Tento rok pribudla v našej mestskej časti novinka – vzniklo občianske združenie Vajnorské jazerá, ktoré si dalo za cieľ zveľaďovať lokalitu a prispievať k jej lepšej budúcnosti.

Na miestnom úrade sme počas leta privítali jeho zástupcov a veľmi si vážime, že aj medzi Vajnorákmi sa našli aktívni ľudia ochotní venovať svoj čas a energiu zlepšovaniu prostredia okolo jazier. Mestská časť im sľúbila spoluprácu a pomoc v oblastiach, kde to je v našich možnostiach.

UŽ POČAS PRÁZDNI SA PODARILO ZREALIZOVAŤ PRVÉ KONKRÉTNE KROKY:

- › Oprava mostíka medzi malým a veľkým jazerom, ktorú zabezpečili pracovníci hospodárskej správy, zvýšila bezpečnosť návštevníkov.
- › Nová informačná tabuľa pri jazerách poskytne aktuálne oznamy, pozvánky na kultúrne či športové podujatia a ďalšie dôležité informácie z diania vo Vajnoroch.

Vajnorské jazerá však stoja pred viacerými výzvami. Veríme, že spojením síl miestneho úradu a aktívnych obyvateľov sa nám podarí postupne prinášať ďalšie zlepšenia a udržať toto miesto ako vyhľadávanú a príjemnú lokalitu na oddych.

Vážení obyvatelia mestskej časti,

Tak ako po iné roky aj tento rok Vám prinášame dotazník pre občanov Vajnory. Považujeme ho za jeden z nástrojov, prostriedníctvom ktorého chceme získať Váš názor na dôležité otázky v oblasti spokojnosti občanov sfungovaním správy mestskej časti.

Výsledky dotazníka poslúžia ako podklad pre ďalší rozvoj mestskej časti, zlepšovanie fungovania úradu, komunikáciu s verejnosťou, ako aj prezentáciu mestskej časti navonok a budú porovnávané s výsledkami predchádzajúceho dotazníka. Vyplnený dotazník v tlačenej verzii môžete odovzdať do schránky nachádzajúcej sa pred budovou MÚ, alebo späť odovzdať vyplnený dotazník poštou na adresu Miestneho úradu mestskej časti Bratislava – Vajnory, Rolnícka 109, 831 07 Bratislava.

Pre vyplnenie online verzie dotazníka, prosím navštívte webovú stránku Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Vajnory. Účasť na vyplnení dotazníka je dobrovoľná. Všetky poskytované informácie sú anonymné a nie je možné Vás stotožniť s konkrétnymi získanými odpoveďami.

Dotazníkový zber bude prebiehať do 31. októbra 2025.

Ďakujeme za Váš čas, vážime si Vašu spätnú väzbu a ochoty pri vyplňaní dotazníka. Vyplnením dotazníka zároveň prehlasujete, že dotazník vyplníte iba raz.

Dotazník

1. Vyberte najviac tri problémové oblasti vo Vajnoroch? (Vašu odpoveď označte prosím krížikom)

- ☐ Dopravné zápchy
- ☐ Poriadok a čistota
- ☐ Parkovanie
- ☐ Tempo a hustota zástavby
- ☐ Susedské vzťahy
- ☐ Možnosti kultúrneho vyžitia

Iné:

2. Odkiaľ čerpáte informácie o dianí vo Vajnoroch? Vyberte ľubovoľný počet možností. (Vašu odpoveď označte prosím krížikom)

- ☐ Vajnorské novinky
- ☐ Facebooková skupina „Vajnory – dedina v meste“
- ☐ Facebooková skupina „Vajnoriaci“
- ☐ Webová stránka mestskej časti Bratislava-Vajnory
- ☐ TV Bratislava
- ☐ Bratislavské noviny

Iné:

3. Ako ste spokojný s mierou informovanosti o dianí v mestskej časti? (Zakrúžkujte Vašu odpoveď na uvedenej stupnici: 1 – úplne spokojný, 5 – úplne nespokojný)

1 2 3 4 5

Cítite sa ako občan dostatočne zapájaný do aktivít v mestskej časti? (Zakrúžkujte Vašu odpoveď na uvedenej stupnici: 1 – úplne zapájaný, 5 – vôbec nezapájaný)

1 2 3 4 5

4. Ktoré veci vás vo Vajnoroch alebo v širšom okolí v poslednom období potešili? (Vašu odpoveď označte prosím krížikom)

- ☐ Investície do základnej školy.
- ☐ Nové zariadenie pre seniorov.
- ☐ Zjednosmernenie ulíc a viac miest na parkovanie.
- ☐ Voľnejšie chodníky po zákaze stáť na chodníku.
- ☐ Rozkvitnuté kvetinové záhony.

Iné:

5. S ktorými vecami vo Vajnoroch alebo v širšom okolí ste v poslednej dobe nespokojní? (Vašu odpoveď označte prosím krížikom)

- ☐ Zavádzanie parkovacej politiky na území hlavného mesta.
- ☐ Uprednostnenie chodcov na chodníkoch pred parkovaním áut.
- ☐ Stav cestných komunikácií a chodníkov.
- ☐ Rušenie nočného kludu.
- ☐ Nedostatok zelene.

Iné:

- 6. Vo Vajnoroch sa pripravuje výstavba Národnej univerzitnej nemocnice M. R. Štefánika. Ako vnímate, že nová koncová nemocnica bude stáť práve v našej mestskej časti? (Vašu odpoveď označte prosím krížikom)**

- ☐ Pre Vajnory je to dobrá správa.
☐ Nemocnicu vítam, ale len v prípade, že štát vyrieši dopravnú situáciu.
☐ Bude to zbytočná záťaž pre Vajnory.
☐ Neverím, že štát nemocnicu naozaj postaví a skončí to ako v prípade Rázsoch.

Iné:

- 7. Investor predstavil tento rok architektonický zámer výstavby na Starom letisku. Ako sa na to pozeráte? (Vašu odpoveď označte prosím krížikom)**

- ☐ Vajnory potrebujú rozvoj, ale regulovaný.
☐ Stavať iba vtedy, ak sa vyrieši doprava v lokalite.
☐ Treba nechať plochu letiska tak, ako je.
☐ Investície prinesú do Vajnor viac finančných prostriedkov.

Iné:

- 8. Ako sa pozeráte na postupné zjednosmerňovanie ulíc v niektorých lokalitách, ktorých cieľom je uchovať viac parkovacích miest (Vašu odpoveď označte prosím krížikom)**

- ☐ Súhlasím, ak to zvýši počet parkovacích miest.
☐ Zlepšilo to dopravu a priechodnosť ulíc.
☐ Nesúhlasím so žiadnym zjednosmernením ulíc – parkovať sa má vo dvore, nie na ulici.
☐ Regulácia je vo svete trend a Vajnory nie sú výnimkou.

Iné:

- 9. Je servis MHD dostatočný na obsluhu územia? (Vašu odpoveď označte prosím krížikom)**

- ☐ Áno. ☐ Nie.
☐ Neviem, MHD nevyužívam.

Iné:

- 10. V budúcnosti by som uvítal/a: (Vašu odpoveď označte prosím krížikom)**

- ☐ Viac zelených plôch.
☐ Viac starostlivosti o čistotu.
☐ Lepšie cyklochodníky.
☐ Kvalitné chodníky a cesty

Iné:

- 11. Páčia sa vám Vajnory ako lepšie miesto na život v porovnaní s okolitými samosprávami? (Vašu odpoveď označte prosím krížikom)**

- ☐ Áno. ☐ Nie.

- 12. Je tempo rozvoja Vajnor: (Vašu odpoveď označte prosím krížikom)**

- ☐ Primerané ☐ Pomalé ☐ Rýchle

- 13. Rozvoj akého typu služieb by ste vo Vajnoroch viac uvítali? (Vašu odpoveď označte prosím krížikom)**

- ☐ Širšie zdravotnícke služby
☐ Reštaurácie
☐ Športoviská
☐ Kaviarenské služby, pohostinské zariadenia
☐ Kaderníctva a holičstvá
☐ Remeselné služby (krajčír, obuvník a pod.)

Iné:

- 14. Čo ste si všimli, že sa vo Vajnoroch v poslednom období zlepšilo? (otvorená odpoveď)**

.....

- 15. Čo sa podľa vás vo Vajnoroch v poslednom období naopak zhoršilo?**

.....

OZNAČTE PROSÍM KRÍŽIKOM NEPOVINNÉ ÚDAJE:

VÁŠ VEK

- ☐ Do 15 rokov
☐ 16 – 25 rokov
☐ 26 – 40 rokov
☐ 41 – 55 rokov
☐ Nad 55 rokov
☐ Nad 65 rokov

POHLAVIE:

- ☐ Muž
☐ Žena

VZDELANIE:

- ☐ Vysokoškolské
☐ Stredoškolské
☐ Základné

Ocenenie našej Vajnoračky na Dňoch majstrov ÚĽUV Tvár pani Vierky Slezákovéj zdobila toto významné podujatie

Text: redakcia
Snímka: archív

Jej tvár zdobila oficiálne podujatie ako symbol pocty a uznania za úsilie, ktorým sa zaslúžila o uchovávanie a odovzdávanie dedičstva ďalším generáciám.

Vierka sa stala držiteľkou titulu Majsterka ľudovej umeleckej výroby za rok 2024. Toto prestížne ocenenie je dôkazom nielen jej výnimočného remeselného majstrovstva, ale aj osobného nasadenia a odhodlania chrániť hodnoty, ktoré sú pre našu mestskú časť neodmysliteľné.

Počas uplynulého víkendu sa v Bratislave konali Dni majstrov ÚĽUV (Ústredie ľudovej umeleckej výroby), ktoré patrili všetkým milovníkom tradičnej ľudovej kultúry. Medzi nimi nechýbala ani naša Vierka Slezáková, hrdá Vajnoračka, ktorá svojou tvorbou a zameraním nesie vajnorské tradície do súčasnosti.

Svojou prácou a životným príkladom je strážkyňou tradícií a neúnavnou ambasádorkou ľudovej kultúry, ktorá potvrdzuje, že dedičstvo našich predkov má stále pevné miesto aj v dnešnej modernej dobe.

Príjemne zažité chvíle na Červenom Kríži

Text: Tatiana Ilavská, učiteľka na ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II.
Snímka: archív školy

Účelové cvičenie sme si celý druhý stupeň užili na Červenom kríži. Okrem opekania a loptových hier si žiaci prevetrali svoje vedomosti v rôznych kategóriách – stromy, hrady/zámky, turistické značky, prvá pomoc...

Súťaž sme vyhodnotili a najlepších odmenili :-). Samozrejme, všetkých chválime za chuť zapojiť sa i za snahu. Aktivity si pre nás pripravili naši deviataci, ktorým veľmi pekne ďakujeme.

Nový školský rok

Jana Osvaldíková, učiteľka zo ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II.

Na ulici zvláštny dom,
plno detí beží doň.
Malí, väčší, usmíati,
Prvý, druhý, desiaty.
Každý je tu vítaný.
Prišli, veď sú pozvaní.
Piataci i prváci,
deviataci, druháci -
všetci pekne pospolu
už sa tešia na školu.

Tak ten nový školský rok
dobré začnite, vytrvalo
a usilovne pokračujte a v júni
úspešne zakončíte

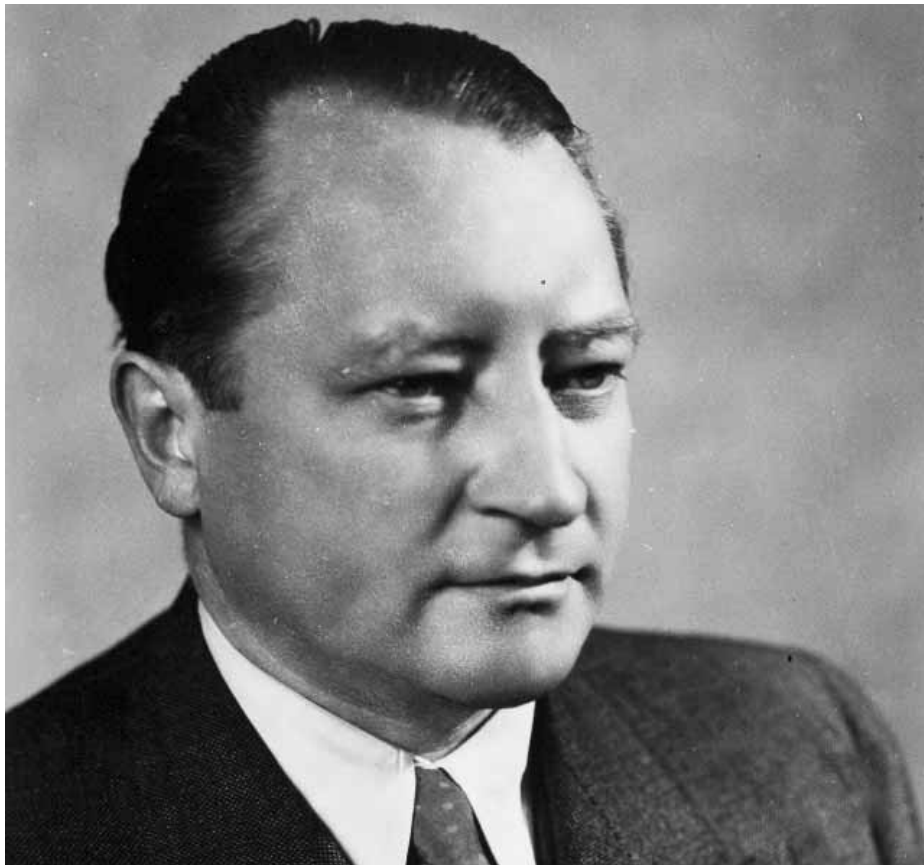
Čo hovorí kronika Prešporská obec Vajnory (29)

Text: V. Fekete: Prešporská obec Vajnory (kronika)

Snímky: archív

Vajnorská kronika je veľmi dobrým zdrojom informácií z minulých udalostí popisujúc nielen fakty, čísla a počty, ale aj prostredie prvej tretiny 20. storočia vo Vajnoroch. Upriamuje pozornosť na aktivitu futbalistov, ktorí nielen športovali, ale z divadelných príjmov si kupovali výstroj. Vajnory boli miestom záujmu aj pre významné domáce a zahraničné osobnosti, akými boli spisovateľ Il'ja Erenburg, politik Vlado Clementis, spisovateľka Hana Gregorová. Neobchádza hasičov, novostavby, počet obyvateľov a obrábanú pôdu, spolkovú činnosť, účasť na výstavách v Európe, atď. Napokon o všetkom sa čitatelia dozvedia v nasledujúcej časti pokračovania čítania z Vajnorskej kroniky.

V Novom školskom roku 1926/27 zriaduje sa pri miestnej ľudovej škole z radov poslucháčov hospodárskych tried aj učňovská škola s 22 žiakmi na rôzne drevárske práce, ako bolo vyrezávanie rôznych predmetov z preglejky, zhotovovanie roľníckeho a vno-

Vldimír Clementis

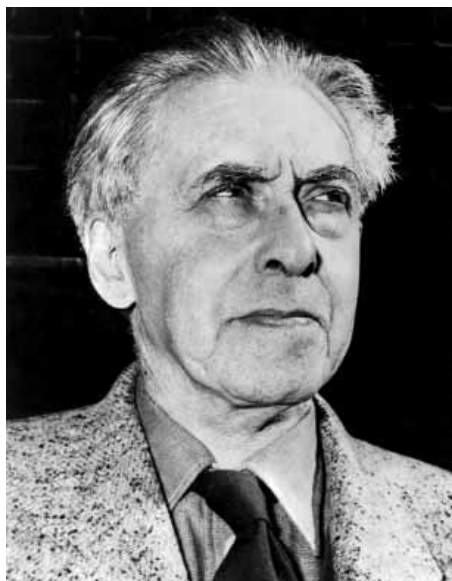
hradníckeho náradia dennej potreby a pod. Táto učňovská škola dosiahla behom roku veľmi dobré výsledky, lebo už pri prvej samostatnej výstavy učňovských prác boli odmenení diplomom Živnostenského spoločenstva bratislavského okresu.

Prvý futbalový zápas pred verejnosťou sa konal v jarných mesiacoch roku 1927 a to na trávniku v Uhliskách vedľa terajšieho zdravotného strediska. Ne(o) tento dojednaný futbalový zápas hrali proti sebe len „osmičky“ hráčov z radov miestnych študentov a na druhej strane hrali členovia sokolskej jednoty zo susednej Ivánky doplnení bratmi Justovcami z ich obce. Tento prvý historický zápas sa stal jednoznačnou záležitosťou miestnych študentov, keď rozdrvili súperu nádielkou siedmych gólov, kým oni neobdržali ani jeden. O toto víťazstvo sa zaslúžil v prvom rade skvelý útočník a driblér Pavol Czirik pochádzajúci z Tartoseku (teraz Tvr-

došovce), ďalej brankár Alber Fašung r. 1909 ako aj ďalší hráč v poli Rehor Lobpreis r. 1911

Toto družstvo sa neskoršie doplnilo ďalšími kvalitnými hráčmi, študentami z Chorvátskeho Grobu, ktorí vedno cestovali denne vlakom s vajnorčanmi do bratislavských škôl. Boli to Štefan Pažitný, Jozef Jureník, Štefan Mráz a Ján Turinič. Z týchto sa osvedčil v prvom rade skvelý ľavý krídelník Turinič a spojka Pažitný.

Z výnosov divadelných hier a kultúrnych podujatí si zakúpili študenti riadnu futbalovú výstroj ako dresy, kopačky a lopty. A keďže nebolo vo Vajnoroch riadneho regulárneho ihriska, hrávali zatiaľ len priateľské futbalové zápasy mimo obce tam, kde ich mali vybudované. A tak študenti chtiac nechtiac putovali za svojimi partnermi súpermi do Račišdorfu, Jura, Čeklisa (dnes Bernolákovo, (pozn. red.) Devínskej Novej Vsi a inde.(69)

Il'ja Erenburg

Na školu dňa 18. decembra 1927 prichádza veľmi priateľská povediac slovanská dvojica na návštevu školy. Je to v prvom rad mladý pokrokový sovietsky spisovateľ Il'ja Erenburg ktorý so svojim osobným priateľom a taktiež československým kolegom Vladom Clementisom (neskorším ministrom zahraničných vecí) (v rokoch 1948 – 1950, pozn. red.) navštívili ako predchádzajúci návštevníci kle(n)otnicu vajnorského múzea v škole vo Vajnorochoch.

Ak sa pozrieme na hodnotenie činnosti predstavenstva obce z dostupných materiálov z roku 1928, usudzujeme, že ich práca po hospodárskej, ako aj spoločenských záležitostiach bola pomerne na tie pomery dobrá. Ich ročná bilancia vyzerá takto:

- obec vlastní 1 821 hektárov pôdy, ale mení sa pomer pôdy obyvateľov Vajnor. V ich prospech voči veľkostatkárovi Sprinzlovi. Kým obyvatelia obce obhospodarujú už 1 595 hektárov, Sprinzlovi oproti predchádzajúcemu sčítaniu ubudlo už 72 ha, takže vlastní už len 226 ha pôdy.
- finančný rozpočet na rozvoj obce činil Kč 75 541, – z toho boli vyčlenené na základy školy a osvetu 20 700 Kč.,
- výkaz Hasičského spolku okresnej jednoty č. 40 vo Vajnorochoch vykazuje stav: má 330 domových čísiel s 2 400 obyvateľmi. Počet ich činných členov je 63, čestných 16 a prispievajúcich 23. V tomto roku bol len jeden požiar, mim obce dva. Počet verejných vystúpení 12. Výzbroj a výstri(o) sa skladá z 2 štvorkolesových striekačiek, 75 hadíc. 20 sacích. 6 rebríkov, 12 povrazov, 2 lampášov, 3 lekárničiek, 1 nosítiek, 75 výstrojov, jednej strážnice a jedného skladiska. Celková hodnota majetku predstavuje sumu 90 tisíc Kč.
- agilná telovýchovná jednota Sokol vykazuje vysokú aktivitu nielen na úseku telovýchovy, ale aj na kultúrnom. Registre celkom 63 členov, z toho 16 dorastu a 16 žiakov. Jednota usporiadala jedno verejné vystúpenie v cvičení a 29 vzdelávacích podujatí
- dokončuje sa stavba jednoposchodovej budovy Potravného družstva v strede dediny, kde sa zároveň zriaďuje obchod rôznym tovarom, hostinec a prednášková miestnosť vymalovaná svojráznymi vajnorskými ornamentami. Umiestňuje sa tu aj Študentská knižnica Táto mala v tom čase 230 zväzkov kníh a organizovaných 44 čitateľov. V priebehu roka bolo zapožičaných vyše 126 zväzkov, ďalej objednaných vyše 300 časopisov.

Hana Gregorová (manželky spisovateľa Jozefa Gregora Tajovského)

– spolková činnosť sa rozšírila založením ďalších spolkov a to Spolok katolíckej mládeže (SKM) založený z roľníckej a vinohradníckej mládeže, potom aj Roľnícky dorast. Ženy sa združujú v Katolíckej jednote a muži v Združení božského srdca. Ich činnosť je zameraná na účasti miestnych cirkevných slávností a sviatkov. Medzitým sa podarilo pri škole pri krátkej absencii obnoviť „Spolok vajnorských žien“.

Na zimu z roku 1928 aká bola a silná si nepamätajú ani tí najstarší pamätníci z Vajnor: lebo táto prikvačila nebadane zrazu, ale o to bola agresívnejšia. Napadalo nesmierne mnoho snehu už počas prvých zimných dňov a to v celej časti chotára. Veľké záveje lemovali humná dvorov a záhrad a ostatných hospodárskych budov. Kto sa chcel dostať z domu, musel si prekliksniť aspoň chodník odhádzaním snehu. Cestná a železničná doprava bola úplne odstavená.

Ďalšia výstava ručných prác vajnorskej školy sa konala v Brne roku 1928 pri príležitosti „Súčasných kultúry“, kde sa predstavila na výstav(b)e so 186 predmetmi, ďalej sa zúčastnili so 126 prácami výšiviek a ornamentov na IV. Medzinárodnom kongrese v Prahe, odkiaľ niektoré výšivky a kresby boli vyžiadané

americkou delegáciou pre výstavu v Amerike. Potom sa ešte zúčastnili výstavy „Dieťa“ v Bruseli a „Kreslenia“ v Zurichu a Paríži.

Rok 1929 je tiež obdobím návštev vajnorskej ľudovej školy. Medzi vzácné návštevy (treba) iste pokladať v tomto roku v osobe slovenskej detskej spisovateľky Hany Gregorovej (manželky spisovateľa Jozefa Gregora Tajovského, pozn. red.) ktorá prišla do Vajnor 10. apríla 1929. Táto neskoršia národná umelkyňa známa svojimi prácami vo svojich dielach, kde sa prevažne venovala deťom prišla, aby si načerpala inšpiráciu pre jej ďalšie knihy čerpajúce z bohatej studnice detských maliieb na miestnej škole.

V budúcej časti sa dozvieme, ktorá ďalšia osobnosť navštívila Vajnory, ako aj o škole, ktorú vyzdobili typickými vajnorskými kresbami vo všetkých triedach a ktorá aj poistila žiakov. Dozvieme sa údaje o sčítaní ľudu, domov a pôdy, ale aj o prvom pilotnom preukaze pre akademického maliara.

—
Jazykovo neupravené, doslovný prepis z kroniky Prešporská obec Vajnory

V Parku pod lipami odštartoval školský rok

Text: Redakcia

Snímky: archív

Vo Vajnoroch sa v pondelok 1. septembra po dvoch mesiacoch prázdnin oficiálne začal nový školský rok 2025/2026. Ako je už tradíciou, nových prváčikov, ich rodičov, učiteľky a vychovávateľky zo Základnej školy Kataríny Bruderovej privítali v Parku pod lipami. Za slnečného počasia im úspešný štart do školskej dochádzky popriali starosta mestskej časti Michal Vlček a riaditeľ základnej školy Tibor Král.

Každý prvák dostal od mestskej časti darček – knižku *Veselá čítanka o zvieratkách*, ktorá celkom určite deťom spríjemní prvé kroky pri čítaní.

Starosta Michal Vlček vo svojom príhovore zaspomínal aj na vlastný prvý školský deň: „Keď som pred 39 rokmi prvýkrát vkročil do triedy ako malý prváčik, bol som plný očakávaní, zvedavosti a, priznávam, aj trošky obáv. Rovnaké pocity som dnes videl aj na tvárach detí. S odstupom rokov môžem povedať,

že školské časy patria medzi najkrajšie obdobia v živote.“

V závere svojho vystúpenia starosta poprial všetkým žiakom, aby bol nový školský rok úspešný, radostný a pokojný. Rodičov vyzval, aby boli deťom oporou nielen v radostných chvíľach, ale aj vtedy, keď sa niečo nepodarí podľa predstáv. Osobitné poďakovanie patri-

lo pedagógom: „Ďakujem im za obrovskú trpezlivosť, oddanosť a poslanie, ktorému sa venujú. Vďaka nim z našich detí vyrastajú slušní, múdri a hodnotovo pevní ľudia,“ povedal.

A tak desiatky malých prváčikov začali vo Vajnoroch svoje prvé kroky do školy s úsmevom, povzbudením a malým darčekom.

Bezpečnejšie priechody pre chodcov a cyklistov v našich uliciach

Text: Miestny úrad Bratislava-Vajnory

Snímky: archív

Leto je čas, keď sa snažíme spraviť čo najviac vecí, ktoré sa počas roka robia ťažšie. Jednou z nich je aj obnova priechodov pre chodcov a cyklopriechodov – teda miest, kde ide priamo o bezpečnosť ľudí.

V týždni po 18. auguste sa podarilo obnoviť značenie na uliciach Jačmenná, Na doline, Koniarkova, Nad jazierkom, Skuteckého, Zátureckého, Kataríny Brúderovej, Pri pastierni, Koncová, Uhliská, Šuty, Rolnícke námestie, Kúkoľová, Hospodár, Pri starom letisku, Pri mlyne a Na jarku.

Aby bola doprava obmedzovaná čo najmenej, práce prebiehali počas nočných hodín. Výsledkom sú výraznejšie a bezpečnejšie priechody, ktoré pomôžu chrániť vás a vaše deti.

Na rozlúčku s pani Beatou Vitekovou

Text: Soňa Molnárová

Snímka: Archív VOS

Prečo sa roky nevracajú ako priatelia z dlhých ciest....

Prečo sa s vami už viac stretnúť nemôžeme?

Aká veľká a dusivá je bezmocnosť, drží nás vo svojej sieti....

Prečo len život dokáže skríknuť: DOŠŤ!

Na pravé poludnie 18. júla 2025 sme sa rozlúčili s pani Beatou Vitekovou. Keď niekoho odprevádzame na poslednej ceste, predstavujeme si jeho tvár, spomíname na naše rozhovory, záľuby, stretnutia. Beatku (ako sme ju vo Vajnoroch všetci volali) si vždy predstavíme s veselým úsmevom na tvári, v kruhu svojich blízkych, priateľov, susedov a známych, všade si vedela získať úctu a rešpekt a všade sa pričinila o vytvorenie srdečných priateľských vzťahov. To nie je len bežné vymenovanie pekných ľudských vlastností. Naša Beatka taká naozaj bola – takú sme ju všetci poznali.

Slová poslednej rozlúčky skrývajú v sebe záchvevy smútku nad odchodom blízkej osoby. Skrývajú v sebe vďaka za všetko pekné, čo

sme s ňou zažili. Celý život prežila v rodných Vajnoroch s veľkým záujmom o spoločenské dianie, či už ako poslankyňa miestneho zastupiteľstva, či pri organizovaní družobných stretnutí s priateľmi z družobného Talianskeho mestečka Alviano, alebo v jej malom obchodíku, v ktorom sme sa veľakrát zastavili len tak pre milé slovo. Jej srdcovou záležitosťou bol folklór a zachovanie vajnorských tradícií ako členky Vajnorského okrášľovacieho spolku. Rozdávala okolo seba dobrú náladu, radosť a povzbudenie. Kým jej to zdravie dovolilo nechýbala vo Vajnoroch na žiadnych kultúrno-spoločenských podujatiach. Všade, kde sa objavila, bola zárukou dobrej nálady, šíriteľkou dobrého mena Vajnora, za čo jej zo srdca ĎAKUJEME! Dlhé roky chodila na svadby čepčiť nevesty, lebo jej veľmi záležalo na tom, aby pekné zvyky Vajnora zostali zachované pre ďalšie generácie. Lásku k tradíciám dostala do vienka v rozvetvenej rodine.

Pri rozlúčke s Beatou Vitekovou sme jej naposledy poďakovali za lásku, s ktorou vždy obetavo pracovala a žila nielen vo svojej rodine, ale aj v našich Vajnoroch. Z obetavej a obetujúcej sa lásky žijeme všetci a Beata ňou nešetrila, darovala nám vzácny čas pri každom osobnom stretnutí.

Vďaka, drahá Beatka, budete navždy zapísaná vo vajnorskej histórii, ako človek, ktorý bezpochyby k Vajnorom patrí, ktorý nám daroval veľa krásy, múdrosti, jednoduchosti a ľudskosti. Ostávate v našich srdciach, spomíname, ďakujeme, a ak niekedy bolo niečo zlé, i odprosujeme, pričom sa nám, verte, tisnú do očí slzy.

Milá pani Viteková, ďakujeme za všetky krásne chvíle s Vami a nech Vás Pán odmení za dobro a radosť, ktoré ste nám tu rozdávali, keď ste boli medzi nami.

Odpočívajte v pokoji a snívajte svoj nerušený sen!

Rozlúčili sme sa s pánom Ing. Petrom Pokrivčákom

Text: Soňa Molnárová

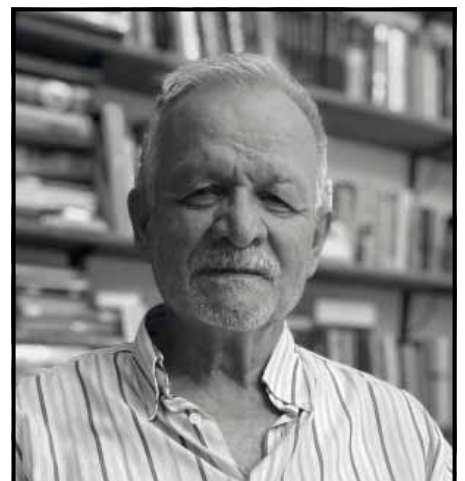
Snímka: Rodinný archív

**Odchádzam za svetlom,
Kdesi v diaľke splynem s ním.
Tým, ktorých milujem,
Na cestu posvietim.**

V nedeľu 31. augusta nás zastihla smutná správa o smrti nášho spoluobčana, manžela, otca, brata, dedka pána Ing. Petra Pokrivčáka. Zomrel náhle a nikto z nás sa nestihol na túto chvíľu pripraviť. Smrť ani v tomto prípade nebrala ohľad na nikoho. Už nič nemôže zastaviť jeho odchod do nenávratna, odišiel na cestu odkiaľ niet návratu.

Nie je zbytočné si pripomenúť v tejto ťažkej chvíli jednu zo základných právd ľudstva. Život, ktorý bol prežitý plodne, v neúnavnej práci pre svojich blízkych, i pre spoločnosť, nebol zbytočný a práve toto môžeme pove-

dať o pánovi Petrovi Pokrivčákovi. Každý, kto ho poznal, bude naňho vždy spomínať s úctou ako na človeka, ktorý vedel, pre čo žije a ktorý bol oporou svojim blízkym. Možno povedať, že obsah, ktorý vliadol do svojich dní a svojho završeného života, bol v každom zmysle činný a užitočný. Nežil len pre seba, žil pre tých, ktorí ho obklopovali. Život vajnorskej komunity ho vždy zaujímal a aktívne sa snažil ho zlepšovať. Niekoľko volebných období pôsobil ako poslanec miestneho zastupiteľstva vo Vajnoroch v stavebnej komisii, kde veľmi aktívne spolupracoval pri projektovaní cestnej infraštruktúry v našej mestskej časti. V čase pôsobenia v mestskom zastupiteľstve v dopravnej komisii sa výrazne pričinil o to, že Vajnory majú vybudovaný obchvat pozdĺž Vajnorského letiska, čím sa čiastočne odklonila doprava v obci. Po odchode do zaslúženého dôchodku aktívne pôsobil ako člen stavebnej komisie pri miestnom zastupiteľstve vo Vajnoroch.

Na poslednej ceste pána Petra Pokrivčáka sme sa sklonili pred ním s hlbokou úctou a vreloú vďakou za všetko, čo pre našu mestskú časť urobil. **Česť jeho pamiatke, nech odpočíva v pokoji!**

Včelársky rok sa nikdy nekončí – rozprávanie o včelároch a včielkach (6)

Opel'ovanie nie je len o včielkach

Text: Mgr. Beáta Veverová

Tohtoročný máj bol studenší a vrás-ky na čele narobil najmä včelárom na juhul. Po zimných úhynoch bolo nevyhnutné včelstvá podne-ovať a ak to podmienky dovoľo-ovali, najmä včelstvá rozmnožovať. Ak sa podarilo prezimovať silnejšie včelstvá, už v apríli sme pracovali najmä na tvorbe odložencov či zmetencov a posilňovali slabšie sa rozvíjajúce rodiny. Prišiel však máj a v čase kvitnutia niektorých ovocných stromov boli dni, kedy teplota klesala, ale najmä fúkal silný studený vietor. Agát rozkvitol v našich podmienkach následne iba na pár dní, a tak sa znáška z jarných kvetov zmiešala s menším množstvom nektáru zo znášky agátu. Jarný med však bolo treba vytočiť, pretože lipa po náhlom oteplení začala rozvoníavať v rýchlom slede. Jarný med mal vďaka tomu lahodnú chuť a trocha redšiu konzistenciu aj pri obsahu vody do 18 %. Stačil však jeden prudký dážď, ktorý „spláchol“ peľ aj nektár a následné prudké oteplenie v druhej polovici júna prinieslo opäť vysoké teploty a sucho.

Počas krátkeho obdobia znášky z agátu v Bratislave som bola s včelármi kočujúcimi pri Filakove a tam agát ešte len nahadzoval puky. Zdanlivo teritoriálne malé Slovensko má rozdielne klimatické podmienky a hoci na juhu krajiny, rozdiel klímy v rôznej nadmorskej výške či lokálne podmienky v prírode výrazne ovplyvňujú dostupnosť pastvy pre opel'ovače a následnú znášku peľu a nektáru z jednotlivých zdrojov.

Na rozkvitnutom agáte sa u nás dalo viac pozorovať poletávajúce čmeliaky. Tie dokážu lietať a opel'ovať aj pri nižších teplotách

Čmeliak. Zdroj: Unsplash.com

a ich mohutnejšiemu telíčku ani nepriaznivé prírodné podmienky v podobe nižších teplôt či vetra až tak neprekážajú. Jedným z najnápadnejších druhov u nás je čmeliak zemný tmavý – *Bombus terrestris*. Jeho chlpaté telíčko je vyfarbené na čierno-žlté a posledné dva prstence jeho bruška sú biele. Dá sa bežne pozorovať aj v našich záhradách. Tento druh hniezdi v zemi. Prezimovaná čmeliak matka vylieta od marca z dier v zemi často prekrytých aj lístím a hľadá peľ a nektár, aby založila vo vhodnej dutine novú kolóniu. Vyliahnuté mladé matky, robotnice a trúdy pozorujeme až od konca júna. Kolónie čmeliakov však žijú len krátko do jesene a umierajú. Prežijú len mladé oplodnené matky, ktoré v zime hibernujú v zemi často v hĺbke až 1,5 metra chránené pred mrazom. Na jar sa celý cyklus zopakuje. Oproti spoločenským včelám medonosnej, ktorá na vrchole včelárskeho roka dosahuje početnosť okolo 50 tisíc jedincov, hniezda čmeliaka tmavého môžu mať na vrchole ich rozvoja do

600 jedincov. Čmeliaky sú najrozšírenejšími voľne žijúcimi opel'ovačmi v Európe. Žije ich tu viac ako 40 druhov a v mnohých krajinách sú zákonom chránené.

Hlavnou potravou pre čmeliaky je – tak ako pre včielky – peľ a nektár z kvetov. Bez nich by nemohli kŕmiť larvy a rozchovávať svoje potomstvo. Väčšina druhov čmeliakov vie šetrne zbierať peľ z rôznych druhov rastlín. Dokonca vedú rozpoznať, či už na kvete bol iný opel'ovač. Na pohľad nemotorne vyzerajúce telíčko tohto hmyzu zvláda techniku vibračného opel'ovania. Bzučaním rozochveje hornú časť svojho tela v kvete a jemné vibrácie uvoľnia častice peľu. Tie druhy, ktoré majú dlhšie sosačky – napríklad čmeliaky záhradné – dokážu nasať nektár aj z hlbších kalichovitých kvetov. Preto sú vynikajúcimi opel'ovačmi viac ako 100 druhov ovocia a zeleniny.

Veľkochov čmeliakov určených na opel'ovanie najmä v skleníkoch je v súčasnosti veľmi

rozšírený. Na rozdiel od včiel sú totiž schopné lietať aj pri nižšej intenzite slnečného svetla. Zvláštnosťou je, že nerozoznávajú červenú farbu. Chov čmeliakov si vyžaduje dôkladné znalosti ich života, vývoja kolónie a zimovania oplodnených matiek. Ani skúsený včelár nemusí byť pri chove čmeliakov úspešný. Čmelín má jednoduchú konštrukciu a nevkladajú sa doňho žiadne rámy s voskovým dielom. Čmeliaky nemajú príliš rady horúčavu, a preto je dôležité osadiť úlik v tieni. Správne načasovanie jeho osadenia a výstelka imitujúca myšaciu noru – zvyčajne na jar, keď mladé oplodnené matky hľadajú miesta na založenie novej kolónie – je rozhodujúce pre úspešné usídlenie sa čmelej matky a postupný rozvoj kolónie v sezóne. Drevený čmelín sa dá jednoducho zostrojiť aj v domácich podmienkach – úlik s malým otvorom – letáčom – stačí vo vnútri vybaviť zahnutou plastovou trúbkou – imitujúci prechod v myšacej nore a vo vnútri s výstelkou z hoblín, vlny, machu či sena. Takýto materiál uprednostňuje čmelia matka a v ňom dokáže vytvoriť podmienky na polozenie vajíčka a vývoj zárodočných buniek, aby odchovala v jarnej sezóne prvú generáciu robotníčok. Ak sa raz čmelej matke takéto bydlisko osvedčí, v nasledujúcom roku nezostane určite nepovšimnuté.

Opelovačov v krajine nikdy nie je dosť – aj zdanlivo početné včelie kolónie, ale aj voľne žijúce opelovače majú v súčasnosti veľa nepriateľov a na ich prítomnosť vplývajú faktory klimatických zmien, dostupnosť znášky roztoče a choroby. Preto aj na Komunitnom dni organizovanom Základnou školou K. Brúderovej v spolupráci s OZ Brúderka bolo potešujúce sledovať ako deti s rodičmi tvorili vlastné domčeky pre hmyz. Trpezlivý pán Hraško deťom pomáhal stlikať pripravené dosky a aj mnohé dievčatká sa veľmi zručne popasovali so zatĺkaním

klincov. Chlapci kreatívne plnili zhotovené hmyzie príbytky.

Mnohí rodičia sa pritom určite vrátili v myšlienkach do svojich detských čias, keď boli takéto aktivity súčasťou nášho vzdelávania. Hmyzie hotelíky sa tak dostali do mnohých našich záhrad alebo na balkóny a ten najväčší aj do exteriéru školy. Verme, že voľne žijúce opelovače si v nich našli svoje nové bydlisko a budú sa do nich v nasledujúcich rokoch vracaať.

V Miestnej knižnici vo Vajnorochoch nastala zmena

Text: Stanislav Bachleda

Snímky: archív knižnice

S nástupom elektronických médií sa rodili úvahy o tom, že funkcia knižnic bude postupne strácať na význame i na poslaní. V niektorých prípadoch sa tieto inštitúcie aj rušili, našťastie to boli ojedinelé javy. Dnes vieme, že sa tak nestalo. Zdá sa, že opäť nadobúdajú nielen svoj pôvodný význam. V súčasnosti sú dôležitým miestom pre komunitu, miestom stretávania sa, diskusií so spisovateľmi a inšpiratívnymi ľuďmi i zážitkového vzdelávania pre deti. Takým priestorom je dlhodobo aj Miestna knižnica Vajnory s viac ako 11 000 knihami a aj s tromi malými knižnicami. Ale o tom sme sa porozprávali s pani Helenou Paulenovou, donedávna vedúcou knižnice.

Popiska

› **Informácia o Vašom odchode z knižnice bola i nebola prekvapivá. Odkedy ste v nej pôsobili?**

Vo vajnorskej knižnici som pracovala takmer šesťnásť rokov. Mojou predchodkyňou bola

do roku 2009 pani Elena Popelková. Vtedy knižnica ešte sídlila v pomerne zložitých podmienkach v budove bývalej Materskej školy na Šaldovej ulici, kde v poslednom obdo-

bí aj fúkalo, zatekalo. Významnou zmenou bol rok 2015, keď sa knižnica presťahovala do domu kultúry. Tým sa podmienky činnosti knižnice citeľne skvalitnili.

Popiska

› **Čím?**

Podarilo sa zabezpečiť kompletne nové zariadenie a knižné regály na mieru, aby vyhovovali knižničným podmienkam. Urobili sme rozsiahle vyradenie zastaraných a zničených kníh. V tom mi pomáhala aj mladá praktikantka, naša čitateľka, vtedy študentka, o ktorej budeme ešte hovoriť. Jedinou nevýhodou je poschodie, kde sa knižnica nachádza, ale keď treba, tak výmenu knížiek pre tých, ktorým robí ťažkosť vyjsť na poschodie, vyriešime aj na prízemí.

› **Čo všetko okrem knihovníckej činnosti zahŕňovala Vaša práca?**

Okrem bežnej prevádzky a výpožičiek som organizovala rôzne besedy so spisovateľmi – našimi hosťami boli napríklad Gabriela Futtová, Michal Hvorecký, Juraj Šebo, František Mikloško, Dušo Martinčok, Jana Beňová, Petra Džerengová a iní. Vydarenými boli aj debaty, ktoré vznikli v spolupráci s Ústa-

vom pamäti národa (ÚPN) – tu musím pripomenúť, že naša knižnica dostala od UPN mnoho publikácií, ktoré sú súčasťou fondu knižnice. Taktiež som pripravovala a organizovala návštevy pre deti obidvoch materských škôl a základných škôl a veľmi pestrá bola aj spolupráca s občianskym združením EduDrama, ktoré v knižnici pripravovalo pútavé stretnutia s detskými knihami a zážitkové čítania pre vajnorské deti. Rodiny s deťmi si obľúbili aj online Adventné čítanie kníh, ktoré vzniklo počas pandémie, a stala sa z neho tradícia. Vianočné rozprávky už tradične čítajú Veronika Kořínková z EduDramy a herec Ivan Šandor, prizvali sme aj ďalších hercov a herečky – Táňu Pauhoffovú, Barbaru Andrešičovú a Tomáša Pokorného. Všetky tieto činnosti boli a sú obohatením pre všetkých. Ak je takáto práca pre človeka aj koníčkom – a pre mňa bola – je to šťastie a radosť zároveň.

› Odchádzate z knižnice nadobro?

Kdeže. Aj keď je naša nová pracovníčka odborné pripravená, rada jej pomôžem rada-mi, prípadne ďalšou spoluprácou, napríklad pri organizovaní besied.

› Tunajšia knižnica má aj, dalo by sa povedať, akési satelity. O čo ide a ako vznikli?

Skupina mladých nadšencov pred dvanástimi rokmi v spolupráci s Miestnym úradom Vajnory osadila tri vajnorské malé knižnice, ktoré dodnes ľudia otvárajú a prinesú, či požičajú si z nich knižky. Jedna je v Parke pod lipami, ďalšia na veľkom detskom ihrisku, tretia na námestí. Knižnice by si zaslúžili renováciu, sú značne opotrebované. V tomto období diskutujeme aj o tom, či vyrobiť štvrtú malú knižnicu, ktorá by mala byť v príjemnom parku na Buzalkovej ulici vo veľmi peknom prostredí s kvetmi, sú tam lavičky, slovom ideálne prostredie na posedenie s knihou. Vajnorské malé knižnice sú oficiálne registrované ako Little Free Library (Malá voľne prístupná knižnica) a každá má svoje poradové číslo. To znamená, že knihy v nich pravidelne kontrolujeme, triedime, aby sme nevhodné obsahom alebo veľmi zničené a poškodené knihy odstránili

› Kto sa o tieto dcérske knižnice stará?

Posledné tri roky sa o malé knižnice ochotne starali dobrovoľníčky, študentky. Angažovala sa v tom aj architektka Lucia Grigová, ktorá vytvorila návrh domčeka, v ktorom sú knižky, aj moje dve dcéry a ďalší milovníci kníh.

› Spomínali sme zmenu na poste knihovníčky. Ako k tomu prišlo?

Ešte počas môjho pôsobenia praxovala v našej knižnici Vajnoračka Katarína Číková, v tom čase študentka Katedry knižničnej a informačnej vedy Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. U nás absolvovala povinnú prax počas štúdia. Po čase dokončila štúdium a po dohode s vedením miestneho úradu nastúpila do knižnice ako samostatná odborná pracovníčka. Želám Katke, nech jej stretnutia s čitateľmi a práca s knihami robia radosť a nech sa jej všetky vypožičané knižky vracajú včas

› Pripravujú sa aj ďalšie zmeny?

So zmenou na poste knihovníčky a po viacročných skúsenostiach – s odobrením vedenia Miestneho úradu Vajnory – navrhujeme aj zmenu výpožičných hodín. Ide o piatok, keď bude knižnica otvorená aj dopoludnia v čase od 9,00 – 16,00 hodiny. Ostatné časy sa nemenia. Veríme, že tieto hodiny využijú najmä dôchodcovia a rodičia s malými deťmi.

› DOPLNENÉ VÝPOŽIČNÉ HODINY:

pondelok: 14.00 – 19.00

utorok – štvrtok: 14.00 – 18.00

piatok: 9.00 – 16.00

Pani Mária Žaškovská oslávila životné jubileum

Text a snímka: Lenka Novosádová

Gratulujeme k osláveniu životného jubilea pani Márie Žaškovskej, ktorá v špecializovanom zaradení pre seniorov vo Vajnoroch oslávila svoje krásne 100. narodeniny. Želáme pani Márii veľa zdravia, radosti, Božieho požehnania a spokojnosti do ďalších rokov. Nech vás sprevádza pokoj a láska, ktoré ste sama štedro rozdávali všetkým okolo seba.

Zároveň by sme sa chceli veľmi pekne poďakovať pánovi poslancovi doc. Ing. Jurajovi Ondruškovi, ktorý pani Márii prišiel zablaho-

želať osobne, a tým potešil ako oslávenkyňu, tak aj klientov a zamestnancov tohto špecializovaného zariadenia.

A NA ZÁVER EŠTE PÁR MYŠLIENOK ZO ŽIVOTA:

Len málo ľudí na svete sa dožije takéhoto krásneho veku. Len málo ľudí si svet váži tak, že ich nechá po sebe kráčať 100 a viac rokov.

Nie je dôležité, koľko rokov žijeme, ale ako ich prežívame. Dlhý vek je darom – záleží na tom, ako ho naplníme láskou, múdrosťou a pokorou.

Dom kultúry Vajnory úspešne slúži už desaťročie

Text: Stanislav Bachleda
Snímky: Stanislav Bachleda,
 archív MČ Vajnory

Vo Vajnorských novinkách č. 11-12. 2013 autori článku Mário Schwab a Eduard Fašung „Rekonštrukcia kultúrneho zariadenia Baničova nadobúda konkrétnu podobu“ píšú o príprave rekonštrukčných prác pôvodnej nevyhovujúcej stavby, slúžiacej len v obmedzených možnostiach a nedostatočnými dispozíciami na kultúrne a spoločenské podujatia, na moderný kultúrny stánok nasledovne:

„O tom, že naša mestská časť je spoločenstvom vzdelaných a kultivovaných ľudí a potrebuje dôstojný kultúrny stánok, kde bude možné usporadúvať rôzne kultúrno-spoločenské podujatia, nikto nepochybuje. Aj podľa výsledkov ankety medzi obyvateľmi (anketa bola uverejnená na webe aj vo Vajnorských novinkách v čísle 9-10/2012, str. 30) je pranie občanov postaviť vo Vajnoroch konečne dom kultúry, ktorý nebude len hliníkov-

Veľkoryso poňatá rekonštrukcia

-skleným obalom provizórnej stavby, ale stánkom dôstojným a hodným 21. storočia. Uznala to za potrebné aj drvivá väčšina poslancov miestneho zastupiteľstva. Na zasadnutí miestneho zastupiteľstva 13. novembra prijala väčšina poslancov (osem z deviatich) uznesenie schvaľujúce poskytnutie účelovej dotácie vo výške 865 000 € Vajnorskej podpornej spoločnosti, ktorej zakladateľom je mestská časť, na zabezpečenie rekonštrukcie“.

Prípravné i rekonštrukčné práce napredovali rýchlo, a tak predpokladaný začiatok skutočných prác nastal začiatkom roku 2014. Autori uvádzajú, že kolaudácia hotovej stavby sa vykoná na jar roku 2015, čo bolo pomerne odvážne konštatovanie. Stavebné práce sa naozaj ukončili v januári roku 2015 a vyžiadali si náklady vo výške 1, 041 milióna eur. Vznikol multifunkčný priestor, v ktorom sa môžu uskutočňovať konferencie, semináre, koncerty, spoločenské podujatia, napríklad obľúbený Vajnorský reprezentačný ples, dokonca aj svadby a mnoho iných druhov podujatí.

O využívaní týchto priestorov sme sa porozprávali so zástupkyňou starostu mestskej časti Bratislava-Vajnory pani Ing. Soňou Molnárovou: „Náš kultúrny dom slúži Vajnorkom i návštevníkom našej mestskej časti už de-

sať rokov. Zariadenie žije svojím intenzívnym životom. Sú tu umiestnené naše spolky a telesá, ako Vajnorský okrásľovaci spolok, folklórny súbor Podobenka, je dôležité, že tu sídli aj miestna knižnica, stretávajú sa tu seniori v troch samostatných kluboch – Jednota dôchodcov, Senior klub a Združenie kresťanských seniorov, využívajú sa učebne pre základnú umeleckú školu, jazykovú školu, sú tu priestory aj pre keramickú dielňu, trénuje sa tu balet, gymnastika, cvičí joga a možno tu navštíviť aj kaviareň. Máme tu však aj záujemkyne o paličkovanie, ktoré navštevujú ženy a dievčatá rôznych vekových kategórií, pôsobí tu Centrum radosti Fenix aj tanečná skupina Tribaldia. Stánok neodpočíva ani v letnom období, a tak sa tu už niekoľko rokov konajú populárne letné tábory Lúčnice pre mladých záujemcov o folklór, ktoré vedie umelecký vedúci a choreograf tanečného súboru Lúčnice pán Mikuláš Sivý v spolupráci s Podobenkou z Vajnor. Tá pôsobí aj vo Vajnorskom ľudovom dome, kde počas letného obdobia organizuje Leto vajnských tradícií, paličkovanie, maľovanie, zdobenie vajčiek, pani Gabika Zemánová pečie tradičné vajnské koláče. Nielen mňa, ale aj nás všetkých teší, že energia a prostriedky schválené pred desiatimi rokmi miestnym zastupiteľstvom sa oplatilo investovať do tohto, dnes už veľmi obľúbeného zariadenia.“

Unikátny veľkoplošný ornament

Pozývame vás na
Kultúrne a spoločenské podujatia

OKTÓBER

mesiac úcty k starším

štvrtok

25.9

**3. ročník okresného
Petangového turnaja
seniorov**

Park pod lipami

utorok

7

**Výlet pre seniorov
z Vajnor do Kremnice**

štvrtok

9

**Jeseniáda – športový deň
pohybom ku zdraviu pre
seniorov**

Detské ihrisko Koniarkova

utorok

14

**Nenaletíme im! – beseda s
J. Kuchtovou z Akadémie
policačného zboru**

Dom Kultúry Vajnory

Sobota

18

Vajnorský minimaratón

Park pod lipami

utorok

21

Stretnutie jubilantov

Dom Kultúry Vajnory

streda

22

**Príbehy z tiesňovej linky –
beseda s J. Pavčom
s praktickými cvičeniami prvej
pomoci**

Dom Kultúry Vajnory

štvrtok

30

Šarkaniáda

Zmena programu vyhradená!

Na týchto podujatiach sa budú vyhotovovať
fotografické zábery alebo audiozáznam.

VAJNORY
Dedina v meste

Vajnory - dedina v meste
Vajnorský podcast
Vajnory.sk

Armwrestling vo Vajnorochoch: šport, ktorý spája silu a srdce

Text: redakcia
Snímky: archív

Vo Vajnorochoch sa armwrestling – teda pretláčanie sa rukou – stáva čoraz populárnejším športom. Hlavný podiel na tom má úspešný pretekár Peter „Ceco“ Racek, dvojnásobný vicemajster sveta, štvornásobný majster Európy a víťaz viacerých svetových pohárov. Je tiež viac ako desaťnásobným majstrom Slovenska a popri vlastných úspechoch sa aktívne venuje aj práci s mládežou. Armwrestlingu sa venuje od roku 1998.

Peter „Ceco“ Racek

História armwrestlingu vo Vajnorochoch siaha do roku 2020, keď sa tu uskutočnila prvá súťaž organizovaná tímom Rival Fitness v spolupráci so Slovenskou úniou armwrestlingu (SUA) a mestskou časťou Bratislava-Vajnory. Pod-

ujatie malo nielen športový, ale aj charitatívny rozmer – celý výťažok bol venovaný malému Alexejovi Pavúčkovi na podporu jeho boja o zdravie.

Peter Racek patrí medzi najvýraznejšie osobnosti slovenského armwrestlingu. Ako dvojnásobný majster sveta sa zaslúžil o rozvoj tohto športu aj vo Vajnorochoch, kde vedie mladé talen-

V akcii

Na stupni víťazov vo vajnorskej košeli

Získané trofeje

Na tréningu

Armwrestling Vajnory

Z akcie v roku 2020

ty a odovzdáva im svoje skúsenosti. Jeho práca motivuje mládež, aby sa športu venovala pravidelne a budovala nielen fyzickú silu, ale aj disciplínu a sebadôveru.

Tento rok sa predstavil na prestížnom World Cup 32 v Senci, kde v kategórii Masters do 95 kg obsadil prvé miesto v pretláčaní pravou rukou a druhé miesto ľavou rukou. Po dlhej odmlke nastúpil aj medzi mladšími súpermi v kategórii Senior do 95 kg (ľavá ruka) a vybojoval bronz.

Okrem vlastných úspechov pôsobí aj ako tréner slovenskej reprezentácie juniorov a detí so zdravotným znevýhodnením. Momentálne sa pripravuje na majstrovstvá sveta v Baku, ktoré sa uskutočnia na prelome októbra a novembra, pričom účasť potvrdilo už päť Vajno-

rákov. „Tento šport je finančne veľmi náročný a zatiaľ sme v situácii, že si všetko hradíme sami,“ povedal pre Vajnorské novinky.

Vo Vajnoroach však nerastie iba jedna hviezda. Dominik Brúder v kategórii do 15 rokov už dvakrát získal titul majstra Európy a minulý rok pridal aj striebro z majstrovstiev sveta v Grécku. Stanislav Halama, ktorý súťaží za Vajnory, je štvornásobným majstrom sveta v kategórii Grand Masters (nad 50 rokov, nad 110 kg). Medzi úspešné reprezentantky patrí aj Viktória Žačková, vicemajsterka sveta, a medzi mladšie talenty Matej Hodulík, aktuálny majster Európy do 15 rokov.

Na tréningy do Vajnor prichádzajú športovci nielen z blízkeho Senca, ale aj z Trenčína či

Záhoria. Pri príprave pomáha aj skúsenejší tréner Michal Kocka zo Senca.

Cieľom je vybudovať vo Vajnoroach stabilné zázemie pre armwrestling, organizovať ďalšie súťaže a prilákať k tomuto športu čo najviac mladých ľudí. Vajnory tak môžu byť miestom, kde sa budú formovať nové generácie armwrestlerov schopné reprezentovať nielen mestskú časť, ale aj celé Slovensko na medzinárodnej úrovni.

--

Ak by ste mali záujem o tento šport, môžete kontaktovať Petra Raceka na telefónnom čísle 0908 051 491 alebo e-mailom na peter.racek@hotmail.com

Život FK ajnory

Text: Richard Fekete **Snímky:** Martin Gabura, Marek Grebeči, archív FK

Po senioroch, ktorým sa začala sezóna v polovici augusta, rozbehli svoje súťaže už aj všetky mládežnícke družstvá. A ako sme avizovali v predchádzajúcom čísle Vajnorských noviniek, ich počet je opäť rekordný. Okrem mužov máme totiž už 10 súťažných tímov – U19, U17, U15, U14, U13, U12, U11, U10 modrí, U10 bieli, U9. Okrem toho, samozrejme, aj predprípravku pre deti narodené v rokoch 2018 a 2019, kam môžete prihlásiť aj tie Vaše. V počte detí atakujeme hranicu 300 a to je pre nás pri aktuálnych možnostiach maximum. Pozitívnym konštatovaním je, že za 10 rokov činnosti súčasného výkonného výboru sme tak v prospech športujúcej mládeže dokázali naplno využiť to, čo klub mohol ponúknuť. Teraz už hľadáme riešenia, aby sme „strop“ posunuli. Aj po hernej stránke.

KEMPY A SÚSTREDENIE U19

Patria k tomu aj letné denné kempy, ktoré sme opäť ponúkli deťom začiatkom augusta v dvoch turnusoch, a z veľkej časti aj starší dorast U19, ktorý máme po dlhej absencii už v druhej sezóne za sebou. A vzhľadom na počty v ďalších družstvách bude už snáď trvalo udržateľný.

Kempy opäť organizačne zastrešoval Rado Kováč. Prvýkrát sme prekročili v súčte prihlá-

sených hranicu 100. Prevažná väčšina z nich boli hráči registrovaní v FK Vajnory. Starším patrili prvý týždeň, mladším druhý. Zažili počas nich vo veľkých horúčavách aj cyklovýlet, túru do lesa a pochopiteľne aj veľa futbalových zážitkov na našom ihrisku. Poďakovanie patrí našim trénerom, ktorí sa o deti starali. Naďa Horváthová a Tomáš Fedák absolvovali oba týždne, Rado Kováč, Palo Mikulec, Do-

minik Lukáč a Miroslav Bánoczay po jednom. Podporovala ich naša animátorka a zároveň zdravotníčka Nina Hatalová a nezabúdajme na obrovský prínos Laca Szaba a Maťa Meška, ktorí neúnavne pripravovali a pripravujú trávnik a starajú sa o celý areál. Pomocnú ruku nám tradične podal aj miestny úrad a takisto Bratislavský samosprávny kraj, ktorý nám opäť poskytol grant na realizáciu tohto projektu.

Deti a tréneri na prvom kempe

Starší dorastenci zase išli na prvé sústreďenie tejto vekovej kategórie u nás vôbec. Tím, ktorí je zásadným spojivom medzi našou mládežníckou základňou a seniorským mužstvom, strávil pod vedením trénera Mariána Kostolanského tri noci v Piešťanoch.

Okrem pár tréningov a jedného prípravného zápasu chalani utužovali kolektív aj inými činnosťami. Na spoločnej prechádzke mestom pritom narazili dokonca aj na rapera Ega. Na výsledkoch v úvode sezóny sa spoločné chvíle neprejavovali, ale bola to len otázka času.

Vajnorskí starší dorastenci a Ego

MUŽI

Veľká zmena nastala v mužskom kolektíve. Po 5 a pol roku v našom klube odišiel Marcel Hulák a novým trénerom sa stal Milan Herko. Prostredie u nás pozná z najúspešnejších čias, keď v našom drese chytával ako brankár aj v tretej lige. Rozhovor s ním ponúkame v ďalšej časti Noviniek. Pred sezónou sa podarilo udržať niekoľko dôležitých hráčov (Hudran, Nagy, Katrenčík, Miklovič, Pietroszek a pod.), stabilnejšie trénujú aj skúsení Škrabák, Miženko a Zeman, pribudlo pár nových tvárí a nás teší, že je medzi nimi aj Martin Uhlár. Odchovanec, ktorý „vyšiel“ v lete z vajnorského dorastu a rýchlo sa stal súčasťou základnej zostavy. Onedlho by ho mali nasledovať aj ďalší a potom v lete generácia ročníka 2007, ktorú už druhú sezónu zastupuje v seniorskom tíme iný odchovanec Milan Katrenčík, ktorý sa k nám po čase vrátil z Interu.

Tréner Milan Herko

Milan Katrenčík v roku 2016...

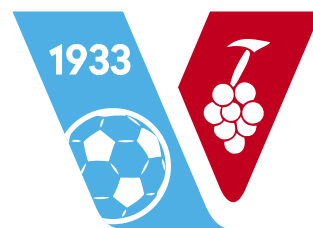

...Martin Uhlár v roku 2016...

...a teraz spolu pri oslave gólu v drese mužov (s Tomášom Miklovičom).

Nový vajnorský futbalový tréner

Text: Richard Fekete

Snímky: Martin Gabura, Marek Grebečí, archív FK

Milan Herko (42 rokov) prišiel do nášho klubu ako futbalovo menej skúsený tréner. Predtým sa venoval výchove mladých brankárov vo futsale, pretože tomu sa v seniorskej kategórii venoval oveľa viac. Ale aj jeho futbalový príbeh je veľmi zaujímavý a vďaka množstvu skúseností náš klub určite obohatí. Vsadili sme aj na jeho vlastnosti a nadšenie.

Milan Herko

› Aká je tvoja futbalová minulosť?

Je úzko spätá s ŠK Slovan Bratislava, kde som ako 7-ročný absolvoval prvý tréning a pôsobil som v ňom do 22 rokov. Počas tohto obdobia som sa stal majstrom krajiny a reprezentoval som Slovensko vo výberoch od U15 až po U20. Vyrastal som po boku hráčov ako Róbert Vit-

tek či Branislav Fodrek. Ako 17-ročný som sa už zapájal do tréningov A-tímu.

› Kto boli tvoji spoluhráči v národnom tíme?

Igor Žofčák, Roman Jurko, Tomáš Bruško, Marek Čech či Filip Šebo. Spolu sme tvorili silnú

generáciu, ktorá na ME 2002 získala bronzové medaily. Na turnaj sme sa kvalifikovali cez silné Portugalsko. Pamätám si, ako som tam prvýkrát videl zahrávať rohový kop päťou („šajtli“). Hrali sme proti tímom ako Španielsko s Torresom, Iniestom či nebohým Reyesom. A aj proti Českej republike s Petrom Čechom v bráne. Dodnes na to spomínam ako na jeden z najsilnejších momentov mojej futbalovej kariéry.

› Kedy a prečo si dal prednosť futsalu?

Po pôsobení v 2. slovenskej lige som hrával v nižších súťažiach. Dôvod bol jednoduchý, v Slovine mi povedali, že nemám na brankára výšku:-). Tak som sa rozhodol venovať športu, v ktorom som mohol využiť svoje prednosti – reflexy, čítanie hry a kopaciu techniku.

› Aká bola tvoja futsalová kariéra?

K futsalu som sa dostal úplne náhodou. Kamarát ma oslovil, či by som nechcel chytat' za jeho tím v bratislavskej lige. Netrvalo dlho a prišla ponuka z extraligového Gorniku Trnava, kde sa začala moja cesta. Po roku som prestúpil do Pineroly Bratislava, kde som zažil krásne momenty. Stal som sa 2-násobným majstrom Slovenska, mnohonásobným

Milan Herko (štvrtý zľava) nám pomohol postúpiť do 3.ligy (jún 2015)

Milan Herko ako reprezentant...

reprezentantom a bol som vyhlásený za najlepšieho brankára u nás. Bol som aj na ME vo futsale 2022 v Holandsku. Medzi najväčšie klubové zážitky patrí víťazstvo nad silným Slo-Maticom FOFO Bratislava, za ktorý hrala v tom čase prakticky celá reprezentácia. Futsal ma bavil, pretože je veľmi dynamický, plný rýchlych prechodov, atraktívnych situácií a padá v ňom viac gólov, čo ho robí zaujímavým aj pre divákov.

› **Vajnorum si pomohol v ročníku 2015/16 postúpiť do 3.ligy. Ako si sa sem vtedy dostal?**

Po trojročnom pôsobení v Ivanke pri Dunaji som si hľadal nový klub. Vtedy sa ozvali Vajnory. Pamätám si to dodnes. Prišiel som na prvý zápas bez jediného tréningu, trochu „oblejší“, a hráči sa ma pýtali, či som masér:-). Hrali sme v Kalinkove, kde sa v tej dobe nevyhrávalo, no my sme tam zvíťazili 2:0 a odštartovali sme úspešnú sezónu. Ak si dobre pamätám, za celý ročník sme dostali len 16 gólov a prehrali sme možno raz či dvakrát. Vytvorila sa skvelá partia, s ktorou sme si rozumeľi na ihrisku aj po zápase pri pivku. Nechcem vyzdvihovať jednotlivcov, ale hráči ako Rado Kunzo, Peter Belobrad či Matúš Matejčík patrili medzi piliere tímu.

› **Čo tvoje trénerské skúsenosti?**

Po kariére som pôsobil pri brankároch vo futsalovej reprezentácii Slovenska a momentálne ešte trénujem mužov v 4. FSC FTVŠ UK Bratislava.

› **Prečo si sa rozhodol skúsiť úlohu trénera aj vo veľkom futbale?**

Futbal aj futsal mi dali veľa. Zážitky, priateľstvá, úspechy aj pády. Teraz cítim, že je čas tieto skúsenosti posúvať ďalej. Vajnory majú potenciál, dobrých ľudí okolo futbalu a verím, že spoločnými silami dokážeme futbal v tejto mestskej časti ešte viac posunúť vpred.

› **Máš nejaký trénerský vzor?**

Carla Ancelottiho pre jeho nadhľad, prácu s hráčmi a spôsob, akým vedie mužstvo.

› **Aké mužstvo si vo Vajnoroch našiel, ako sa obmenilo a ako by si ho charakterizoval už teraz?**

Keď som prišiel, našiel som mužstvo a kvalitou a charakterom, ale potrebovalo viac sys-

tému a jasnej identity. Káder sme doplnili mladšími hráčmi, ktorí priniesli energiu, a zároveň si vážim starších, ktorí dodávajú skúsenosti a pokoj. Dnes by som tím charakterizoval tak, že chce s loptou tvoriť hru, a nie len reagovať. Vidím partiu, ktorá má chuť napredovať a to je pre mňa najväčšia výhra – v kabíne je zdravá atmosféra a chuť posúvať sa.

› **Aké tu máš ciele?**

Začleňovať mladých odchovancov do kádra, priniesť atraktívnu, divácky zaujímavú hru a, samozrejme, vyhrávať. Chcem, aby sa hráči futbalom bavili, ale zároveň ho brali zodpovedne.

...a ako tretí v ankete Futsalista roka 2018 s Tomášom Drahovským a Gabrielom Rickom.

Filip Gero získal striebro na Európskom olympijskom festivale mládeže

Veľký úspech mladého plavca z Vajnor

Text: Redakcia a Slovenský olympijský a športový výbor

Snímky: Slovenská plavecká federácia

Skvelá správa z medzinárodného športového podujatia! Mladý plavecký talent z Vajnor, Filip Gero, dosiahol mimoriadny úspech na Európskom olympijskom festivale mládeže (EYOF) v severomacedónskom Skopje. V disciplíne 400 m voľný spôsob vybojoval striebornú medailu, keď vo finále zlepšil svoj osobný rekord na výborných 4:01,10 min.

Štrnásťročný plavec klubu PK Azeta zaostal za víťazným Maďarom Jánosom Sarkánym len o päť stotín sekundy, tretí skončil Izraelčan Shon Osher Fomberg Kozka, ktorý bol rovnako len päť stotín za Geroom. Slovenský reprezentant sa do finále prebojoval ako siedmy časom 4:09,14 min, pričom vo finále predviedol fenomenálny výkon a zlepšil sa o osem sekúnd.

Filip Gero

Som veľmi rád, že sa mi podarilo získať medailu. Bol to môj sen a veľmi som po nej túžil od momentu, ako bolo jasné, že sa kvalifikujem na EYOF. Vo finále som si navyše výrazne zlepšil

osobný rekord, takže som veľmi spokojný, povedal po finále Filip. Od prvých záberov finálových pretekov sa držal medzi najlepšími, po 350 metroch dokonca otáčal ako prvý. „Nemal som veľmi prehľad o súperoch, ale pri poslednej otočke sa mi aj zdalo, že nikto predomnou nie je. Do poslednej päťdesiatky som dal všetky sily“, dodal.

Filipa trénersky pripravujú Gerald Svoboda a Tomáš Trešl, ktorí stoja za jeho výkonnostným progresom a motiváciou.

Na jeho výnimočný úspech reagoval aj starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory Michal Vlček. „Vajnory už dali Slovensku a svetu viacero osobností aj z oblasti športu a nesmierne ma teší, že v tejto tradícii pokračuje aj mladá generácia. Vo Vajnoroch sme na Filipa nesmierne hrdí. Takéto úspechy nám pripomínajú, že aj vo Vajnoroch vyrastajú mladí ľudia, ktorí v sebe nesú potenciál ukázať takéto výnimočné výkony,“ uviedol na sociálnej sieti.

Filipovi Geroovi srdečne blahoželáme a prajeme veľa ďalších úspechov v bazéne aj mimo neho.

UROBILI SME POČAS LETA

Starali sme sa o detské ihriská

Pravidelne sme sa starali o trávnaté plochy

Pravidelne sme orezávali stromy a kríky

Viacrát sme bojovali aj s následkami častých búrok a nepriazne počasia

Zrenovovali sme nápis z Parku pod lipami

Čistili kanalizačné vpuste

Inštalovali sme novú informačnú tabuľu na Vajnorských jazerách

Realizovali sme väčšiu obnovu Domu smútku

Rekonštruovali sme lávku na Vajnorských jazerách

OBČIANSKE ZDRUŽENIE PODOBENKA Z VAJNOR
A MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-VAJNORY

VÁS POZÝVAJÚ NA

Vajnorský šíráček

10. ROČNÍK PREHLIADKY
AMATÉRSKÝCH FOLKLÓRNYCH
SÚBOROV A DIVADIEL

15. 11. 2025
FOLKLÓRNA SOBOTA
od 15:00 h do 19:30 h

16. 11. 2025
DIVADELNÁ NEDEĽA
od 9:30 h do 19:30 h

DOM KULTÚRY VAJNORY, POD LIPAMI 2

PODUJATIE PODPORILI:

MEDIÁLNI PARTNERI:

Mestská časť Bratislava – Vajnory v spolupráci s projektom Rozbehaj Sa a
Atletickým klubom MAC Rača, Atletickým oddielom TJ Slávia STU Bratislava
a Atletickým zväzom Bratislavy, vás pozývajú na:

VAJNORSKÝ *minimaratón*

SOBOTA 18.10.2025
Začíname v Parku pod lipami

Štart:

13:00 Detské kategórie

14:00 Rekreačné kategórie (5km)

15:00 Hlavná kategória (10km)

15:00 Vyhlásenie výsledkov v detských kategóriách

17:00 Vyhlásenie výsledkov v 5 a 10km kategóriách

Registrácia:

od 12:00 (uzatvára sa 20min pred behom)

**Prihlásenie
a propozície:**

Zmena programu vyhradená.

Na tomto podujatí sa budú vyhotovovať fotografické zábery alebo audiozáznam.

VAJNORY
Dedina v meste

 Vajnory - dedina v meste
 Vajnorský podcast
 Vajnory.sk